

Θερμιώτικα Νέα

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΡΥΟΠΙΔΕΩΝ

Αποστέλλεται δωρεά

Τηλεφ. 5904.662

ΓΡΑΦΕΙΑ: Λάρνακος και Άμμοχώστου

ΑΙΓΑΛΕΩ — Τ.Κ. 122 41

Αριθμός Φύλλου 288

ΕΤΟΣ 38ον

Αποκαλυπτήρια Προτομής

Την Κυριακή το πρωί της 28 Ιουνίου έγιναν στην Δρυοπίδα τα αποκαλυπτήρια της Προτομής του αείμνηστου Καθηγητή — Ιατρού Βαγγέλη Γ. Αρεάλη.

Ως γνωστόν η Προτομή αυτή έγινε με χρήματα των απανταχού Δρυοπιδέων, γεγονός που έχει ιδιαίτερα σημασία διότι ο αείμνηστος Βαγγέλης, ετύγχανε της αγάπης και της εκτίμησης όλων των συμπατριωτών μας οι οποίοι με τον θάνατόν του έχασαν την ελπίδα και το θάρρος, που τους πρόσφερε η παρουσία του σε δύσκολες στιγμές της υγείας τους.

Μετά την θείαν λειτουργία όλοι οι συμπατριώτες άφησαν το σπίτι και τις δουλειές τους και μαζί με τους προσκεκλημένους εκπροσώπους των Δημοσίων αρχών του νησιού και των φίλων, συναδέλφων και συνεργατών ιατρών του τιμωμένου που αφίχθησαν από Μακεδονία και Αθήνα, κατευθύνθηκαν προς την περιοχή της Σπηλιάς όπου και η θέση της Προτομής.

Ο χώρος έλαμπε από καθαριότητα και μέσα σε μια ατμόσφαιρα γεμάτη από συγκίνηση και απλότητα, όπως ταίριαζε στο Βαγγέλη άρχισε η τελετή των αποκαλυπτηρίων με τρισάγιο από τον ιερέα Κωνσταντίνο Γονιδή (Παπα-Κώστα).

Μετά ο Πρόεδρος του Συνδέσμου μας Ιωάννης Φ. Γονιδάκης αφού ανέφερε εις την ζωή και τον χαρακτήρα του αείμνηστου Βαγγέλη τονίζοντας ιδιαίτερα την προσφορά του στη βοήθεια των συμπατριωτών μας, προέβη εις την αποκάλυψη της Προτομής την οποία οι παριστάμενοι υπεδέχθησαν με παρατεταμένα χειροκροτήματα αλλά και με κάποιο δάκρυ στα μάτια τους δείγμα της αγάπης τους προς αυτόν που ξεκίνησε δωδεκάχρονο παιδί για το ταξίδι της ζωής, που χάθηκε στην ακμή της προσφοράς του και που γύρισε μόνιμα τώρα στο νησί του τιμωμένου μεν αλλά λαξευμένος επάνω στο λευκό μάρμαρο από τον Τήνιο γλύπτη Γεώργιο Τσακίρη.

Ακολούθως τον λόγο έλαβαν ο Παπακώστας, ο ιατρός μαθητής και συνεργάτης του κ. Αλέξανδρος Κούκος, ο φίλος και συμμαθητής του από το γυμνασιακά τους χρόνια Πίλοιαρχος του Πολεμικού Ναυτικού κ. Νικόλαος Μαυροειδής και ο συμπατριώτης μας κ. Γεώργιος Φραγκουλάκης οι οποίοι περιέγραψαν ο κάθε ένας από την σκοπιά τους τον χαρακτήρα, το έργο και την προσφορά του τιμωμένου Καθηγητού σαν Ανθρώπου-Χριστιανού-Επιστήμονα-φίλου-Θερμιώτη.

Στη συνέχεια έγινε απαγγελία από την δωδεκάχρονη πα-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 3η σελίδα)

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΑΝΑΛΑΣ

Η φήμη της θαυματουργού εικόνας της Παναγίας της Κανάλας έχει ξεπεράσει τα στενά όρια του νησιού μας και μπορεί να πει κανείς ότι έχει καταστεί Πανελλήνια.

Πολλοί ξένοι που επισκέπτονται το νησί μας και προσέρχονται στη χάρη της ευλαβικοί προσκυνητοί και δεν γνωρίζουν το θρόνο της εύρεσης, ρωτούν να μάθουν πως ευρέθη στον απόμερο αυτό βράχο του νησιού μας το εικονογραφημένο αυτό στολίδι της Χριστιανικής Ορθοδοξίας.

Δυστυχώς όμως η άγνοια μερικών πατριωτών μας δίνει αόριστες απαντήσεις ή εντελώς αντίθετες από την πραγματικότητα.

Μερικοί δυστυχώς από άγνοια ή εitelισμό νομίζουν ότι το ευρέθεν άγιο εικόνισμα είναι ένα μικρό εικόνισμα (κακότεχνο) που βρισκόταν πρώτα στο αριστερό μέρος του Ιερού Ναού και τώρα εντός του Ιερού.

Το έχω γράψει και το έχω πει αρκετές φορές και το ξαναγράφω για να το διαβάσουν οι αγνοούντες αλλ άκαι να το μάθουν οι αυτοσχέδιοι ψευδοξαναγοί και απερίσκεπτοι που διαπράττουν ένα μεγάλο κακό να δίνουν ψεύτικες πληροφορίες ότι το εικόνισμα της εύρεσης είναι ένα μικρό εικόνισμα και όχι η μεγάλη εικόνα της Παναγίας.

Το μικρό εικόνισμα το εδώρησε το 1920 ο τότε μοίραρχος και μετέπειτα στρατηγός χωροφυλακής Αλέξανδρος Λάμπου (γαμπρός από αδελφή του Γιαννούλακη Πατεστή) το εδώρησε τότε με την παράκληση προς τους Ιερείς Παπαμακάριο και Ευγενικό να τοποθετηθεί μπροστά κα χαμηλά της θαυματουργού εικόνας της Μεγαλόχαρης για να φθάσουν και να προσκυνούν τα μικρά παιδιά, (η εικόνα τότε ήταν πιο ψηλά στο τέμπλο του ιερού Ναού), το εικονισμάκι αυτό είναι σκεπασμένο με επεργυρωμένο λευκοσίδηρο (ντενεκέ) και φέρνει

γραμμένο στο κάτω μέρος Αλέξανδρος Λάμπου 1920.

Αγαπητοί μου το ξαναγράφω η θαυματουργός εικόνα της ευρέσεως είναι η μεγάλη διαστάσεων (1Χ080) του μέτρου που βρέθηκε από τους ψαράδες ξημέρωμα της Ζωοδόχου Πηγής κοντά στην Ξέρα που είχαν ρήξει τα δίχτυα τους γι' αυτό και ονομάστηκε ΚΑΝΑΛΑ επειδή βρέθηκε στο πέλασμα μεταξύ Κύθνου και Σέριφου που το ονόμαζαν παλιά Κανάλη.

Είναι έργο του περίφημου αγιογράφου Ιερέως Εμμαν. Σκορδίλη του Κρητός που κατασκευάστηκε το έτος 1575.

Ο Εμμαν. Σκορδίλης ερμούδασε την τέχνη της αγιογραφίας στη Νότιο Ιταλία και για λίγο καιρό διετέλεσε μαθητής (παραιογιός) του μεγάλου ζωγράφου και αγιογράφου της Αναγέννησης Δομένικου Θεοτοκόπουλου (ΕΛ-Γκρέκο).

Ο Εμμαν. Σκορδίλης επανήλθε στην Κρήτη από την Ιταλία έγινε Ιερέας παράλληλα όμως εστόλιζε τους ναούς της πατρίδας του με τα περίφημα αγιογραφικά έργα.

Ο Εμμαν. Σκορδίλης ήταν ο αρχηγός της οικογενείας Σκορδίλη για την οποία σεμνύνεται η αγιογραφική τέχνη. Ισάξιοι σχεδόν του αρχηγού ήσαν ο γιός του Γεώργιος και ο έγγονός του Αντώνιος.

Έργα του Εμμαν. Σκορδίλη υπάρχουν άλλα τρία γνωστά με τη μορφή της Παναγίας και των αυτών διαστάσεων (1Χ80) το ένα βρίσκεται στη συλλογή Λαμπάκη, το άλλο στη συλλογή Μπενάκη και το τρίτο σε μια εκκλησία της Αίγινας που προ είκοσι περίπου ετών είχε κλαπεί από αρχαιοκάπηλους αλλά ευτυχώς τους συνέλαβαν.

Όπως μου είχε διηγηθεί ο μακαρίτης ιερέας Νικόλ. Παπαμακάριος το έτος 1930 είχε επισκεφθεί το νησί μας και έφθασε με-

(Συνέχεια στην 4η Σελίδα)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Κα Φωτοπούλου - Φίλιππα Χρυσούλα (του Κώστα του Κωσταντίνου) γεννήσε αγοράκι.

Η Κα Πελέγρα Αντ. Γιαννισάνη γεννήσε αγοράκι.

Η Κα Σιάμου Άννα (το γένος Φραγκίσκου Κ. Τζισιώτη) γεννήσε αγοράκι.

Η Κα Ιωάννα Γ. Φιλιππαίου γεννήσε κοριτσάκι.

Η Κα Εμ. Παναγιωτοπούλου γεννήσε αγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Βαπτίστηκε στο Περιστέρι το αγοράκι του κ. Νίκου Φωτόπουλου και της Κας Χρυσούλας Φιλιππα (κόρη του Κώστα του Κωσταντίνου) και ονομάστηκε Θεόδωρος.

Βαπτίστηκε στη Δρυοπίδα το αγοράκι του Γεωργίου Δ. Γονιδή και ονομάστηκε Ιωάννης.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο Τάσος Μπαρκατάρης και η Πόπη Εμμ. Γονιδή (του Αντώνη) αρραβωνιάστηκαν στο Βοτανικό.

Ο Κων(νος) Μάρκου Γονιδάκης και η Νίτσα Κριθαρά έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

ΓΑΜΟΙ

Ο Γιάννης Αντ. Μανώλικας και η Ευτυχία Βαρβαρίκου παντρεύτηκαν στην Αθήνα. Κομπάρzos ο κ. Ηλίας Βέρρας.

Ο Γεώργιος Εμμ. Παράσχος και η Ελένη Σ. Τσιναρίδου παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

Ο Νουφόρος Κων(νος) και η Φωτεινή Κ. Ψαρρά (του Κώστα του Καβούνη) παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

Ο Δημήτρης Ι. Βιτάλης και η Ντενίξ Αλεξανδράτου παντρεύτηκαν στο Παλαιό Φάληρο.

Ο Γεώργιος Ι. Μαρτίνος και η Ελένη Ι. Φιλιππαίου παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

Ο Πέτρος Τσιλιδάκος και η Αγγελική Ι. Μαρτίνου παντρεύτηκαν στον Πειραιά.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Αντώνης Ν. Γαρδέρης ετών 86 πέθανε στη Δρυοπίδα.

Νικολέτα Α. Ζαμπέτα ετών 78 πέθανε στο Μέριχα.

Δημητρούλα Μ. Φιλιππαίου ετών 64 πέθανε στη Δρυοπίδα.

Αντώνης Ι. Μαρτίνος (Καρναδόπουλος) ετών 90 πέθανε στην Αθήνα και ετάφη στη Δρυοπίδα.

Γεώργιος Ι. Φιλιππας ετών 51 πέθανε στην Αθήνα και ετάφη στη Δρυοπίδα.

Κωνσταντίνος Καραμπίνας ετών 61 πέθανε στο Μέριχα.

Δεσποινιώ Α. Μαρτίνου ετών 78, πέθανε στην Αθήνα.

Κωνσταντίνος Ι. Παπαγεωργίου ετών 80 πέθανε στην Αθήνα.

Μαρία Αλ. Γονιδάκη ετών 83 πέθανε στην Αθήνα.

Άννα Α. Φιλιππα ετών 90 πέθανε στη Δρυοπίδα.

Μαργέτα Γ. Λαρετζάνη ετών 89 πέθανε στη Δρυοπίδα.

Άννα Α. Μανώλικα ετών 90 πέθανε στη Δρυοπίδα.

Εμμανουήλ Κ. Ψαρράς ετών 45 εφονεύθη σε δυστύχημα στο Μέριχα.

Ανεξιώ Μιχ. Μπουρίτη ετών 92 πέθανε στην Αθήνα.

Κώστας Ν. Γκούμας ετών 20 πέθανε στην Αθήνα.

Ανδρέας Ε. Γιαννισάνης ετών 20 εονείθη σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα στην Αθήνα.

Λυμπέρης Ι. Γονιδάκης ετών 96 πέθανε στην Αθήνα.

Ελένη Ριζά (το γένος Παπού) ετών 89 πέθανε στην Αθήνα.

Αχιλλέας Φρ. Γονιδής (Σορόκος) ετών 87 πέθανε στην Αθήνα.

Αντώνης Π. Παπαμακάριος ετών 89 πέθανε στην Αμερική.

ΕΤΗΣΙΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Την 8η Νοεμβρίου ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30 θα γίνει στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου Κολωνού το ετήσιο μνημόσυνο της συζύγου μητέρας και μάμης Καλλιόπης Μιχ. Φραντζικινάκη.

— ● —

— Στις 5 Σεπτεμβρίου εφονεύθη συνεπεία αυτοκινητιστικού δυστυχήματος στο Αιγάλεω ο λαμπρός νέος Θερμιώτης Ανδρέας Εμ. Γιαννισάνης.

Ο άτυχος Ανδρέας υπηρε-

τούσε στο Πολεμικό Ναυτικό την θητεία του και ήταν το δεύτερο παιδί της πατρικής οικογενείας του.

Την Κυριακή 11.9.87 έγινε στον ιερό Ναό Αγίας Μαρκέλλας Βοτανικού το 40ήμερο μνημόσυνό του.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου συλλυπείται θερμά τους αγαπητούς μας γονείς του, αδελφό του και λοιπούς συγγενείς του.

«ΣΤΟΝ ΑΝΔΡΕΑ»

Έφυγες ένα απόγευμα
Αγαπητέ Αντρέα
και πήγες με τους φίλους σου
να κάνετε παρέα.

Έφυγες απ' το σπίτι σου
χωρίς να χαιρετήσεις
για να γλεντήσεις πήγαινες
και πίσω να γυρίσεις.

Παρέα με το φίλο σου
πέρασες 'κείνο το βράδι
δεν γύρισες στο σπίτι σου
έφυγες για τον Άδη.

Καρτέρι σου 'στησε κρυφό
ο χάρος στην «Καθάλας»
και στους γονείς σου
έδωσε, πίκρα, φωτιά και
λάθρα.

Μέσα στο αυτοκίνητο
έβγηκε η ψυχή σου
και σθέσανε τα νειάτα σου
τερμάτισε η ζωή σου.

Ήσουν εκασι χρονών
στο άνθος της νεότης
δεν πρόλαβες να απολυθείς
ούτε από στρατιωτής.

Σε κλάψανε οι φίλοι σου
σε κλαίνε οι γονείς σου
και όλο το Βοτανικό
η Κύθνος το νησί σου.

Σε κλάψανε οι συγγενείς
σε κλαίει ο αδελφός σου
και μια κοπέλα όμορφη
τον άδικο χαμό σου.

Οι φίλοι του πατέρα σου
έπλεξαν το νεκρικό στεφάνι
θα σαι πάντα στην μνήμη μας
Αντρέα Γιαννισάνη.
ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ ΓΚΙΑΟΥΡΗΣ

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Η Φίλιππα Παρασκευή του Φραγκίσκου πέρασε στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πολυτεχνείου Αθηνών.

Η Φίλιππα Μαρία του Κων(νος) πέρασε στο Μαθηματικό Τμήμα της Φυσικομαθηματικής Σχολής.

Η Μαργαρίτα Δημ. Πατεστή πέρασε στο τμήμα Με-

ταλλειολόγων του Ε.Μ.Π.

Η Πόπη Λαρετζάκη του Γεωργίου πέρασε στο αρχαιο λογικό τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών.

Ο Γιώργος Κ. Δελαβίνιας (του παλληκαρά) εισήλθε στο Πολυτεχνείο Αθηνών.

Ο Απόστολος Ν. Παυλόπουλος (το γένος εκ γιαγιάς Άννας Τσιρδήμου) πέτυχε στη Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Ε.Μ.Π.

Οι Φραγκίσκος Δημ. Μαρτίνος (του Αρχιπλοιάρχου) πέτυχε στη Σχολή Δοκίμων του Π. Ναυτικού.

ΞΕΧΩΡΙΣΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Η Κα Μαργαρίτα Εμ. Γονιδάκη (του Μαριόλη) απέκτησε τρισεγγονο αγοράκι (παιδί του Σταμάτη Κοσμά Γαρδέρη).

Η Κα Γιαννούλα Παρασκευοπούλου (Μαστροβασίλη) απέκτησε τρισεγγονο κοριτσάκι (παιδί του Γιάννη Κ. Μπουρίτη του καθηγητού).

Εμείς ευχόμεθα και τετρασεγγονο.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τον αγαπημένο μου εξαδελφό Γιάννη Π. Καραμανώλη που πέτυχε πρώτος στη σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Ε.Μ.Π. συγχαίρω θερμά.

Διονύσιος Ρείσης

Την επιτυχούσα εις το Αρχαιολογικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών Πόπη Γ. Λαρετζάκη, συγχαίρουν οι νονοί της Γιάννης — Άννα Γονιδάκη και της εύχονται καλή πρόοδο.

ΕΥΧΗΤΗΡΙΑ

Η Δεσποινίδα Άννα Μιχ. Δέση και ο Παύλος Εμμ. Λιμπερτάς, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου στις 31 Μαΐου 1987.

Οι γονείς οργάνωσαν τρικούμπερτο γλέντι και διασκέδασαν με νησιώτικα όργανα και τραγούδια.

Ευχόμαστε από καρδιάς στο ταιριαστό ζευγάρι καλά στέφανα, κάθε χαρά και ευτυχία.

Ο θεός τους
Σ. ΔΕΤΣΗΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καλούνται τα παιδιά που γνωρίζουν κάποιο μουσικό όργανο, να επικοινωνήσουν με το Σύνδεσμο για τη δημιουργία ενός μουσικού συγκροτήματος του Συνδέσμου.

«ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Έφημερίς

Διευθυντής

ΙΩΑΝ. Φ. ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

ΤΗΛ. 5904.662

Προϊστάμ. Τυπογραφείου

Δημ. Ζουμπούλης

Γερανίου 7, Αθήναι

Τηλ. 52.38.107

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΠΡΟΤΟΜΗΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελίδα)

τριωτοπούλα μας φρόσω Αν. Φίλιππα ποιήματος του κ. Γεωργίου Αντ. Φίλιππα το οποίο δημοσιεύουμε στο τέλος του άρθρου.

Μετά το πέρας των ομιλιών άρχισε η κατάθεση στεφάνων εκ μέρους του Συνδέσμου Δρυοπιδέων από το μέλος της ειδικής επιτροπής κ. Ιωάννη Γ. Μαρτίνου (Συμπεθερούλη) ο οποίος ταυτόχρονα απήγγειλε και ωραιότατους δικής του εμπνεύσεως στίχους, εκ μέρους της Κοινότητας Δρυοπίδας από τον Πρόεδρο του Κοινοτικού Συμβουλίου κ. Κωνσταντίνο Παπαγεωργίου και ο εκ μέρους του Εξωραϊστικού Συλλόγου Μέρικα από τον Πρόεδρό του κ. Γεώργιο Βρ. Γονιδάκη, επίσης διάφοροι συγγενείς και φίλοι εναπόθεσαν επί του βάθρου ανθοδέσμες και γλάστρες με λουλούδια.

Στο τέλος της τελετής ο Σύνδεσμός μας προσέφερε προς όλους τους παρευρισκομένους αναψυκτικά.

Στην τελετή παρευρέθησαν η σύζυγός του Κα Γεωργία Αρεάλη τα παιδιά του Γιώργος και Άννα τα αδέρφια του Νίκος, Άντωνία, Μαρία και όλα τα ανήψια του, οι οποίοι είχαν την ευκαιρία να διαπιστώσουν ότι αυτός ο ωραίος δικός τους άνθρωπος που εκάθη τόσο πρόωρα έχει κερδίσει δια πάντα την εκτίμηση την ευγνωμοσύνη και την αιώνια μνήμη στις καρδιές των θερμιωτών-συνεργατών και φίλων του.

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ

Δια την ενημέρωση των απανταχού δωρητών γνωρίζουμε ότι το τελικό ποσό του εράνου μαζί με τους τόκους ανήλθε στο ποσό των 821.216 δραχμών. Έχουν εξοφληθεί όλες οι μέχρι σήμερα γενόμενες εργασίες και ευρίσκονται εις χείρας της Επιτροπής 31216 δραχμές. Τώρα ευρίσκονται υπό κατασκευή μεταλλική δίφυλλη πόρτα και 3 μέτρα κάγκελα από συμπαγές σίδηρο (μασίφ) τα οποία θα τοποθετηθούν στο χώρο της προτομής προς προστασία και διακόσμησή του.

Μαζί με τα ανωτέρω κατασκευάζεται και σιδηρά εσχάρα μήκους περίπου 2 μέτρα δια την τοποθέτησή της μπροστά από την είσοδο για την αποστράγγιση των ομβρίων υδάτων της περιοχής.

Εάν η απαιτούμενη δαπάνη δεν καλυφθεί από τα υπάρχοντα χρήματα ή και από νέες δωρεές το επιπλέον ποσό θα καλυφθεί εκ του Ταμείου του Συνδέσμου.

ΝΕΕΣ ΔΩΡΕΕΣ

Εύγγελος Αν. Φίλιππας 3.000
Μαρία Δ. Γονιδή 1.000
Αυγουστα Καρατζά — Βάου 5.000
Ιωάννης Εμ. Γαρδέρης δωρεά φιλοξενία 7 ατόμων προσκεκλημένων μας εις το Ξενοδοχείο «ΠΟΣΕΙΔΩΝΕΙΟΝ».

Μιχαήλ Ι. Γονιδάκης δωρεά μεταφορά των προσκεκλημένων από Μέρικα με ταξί.

Τζάμαρος Μ. Μπουρίτης δωρεά μεταφορά προσκεκλημένων από Μέρικα με Λεωφορείο.

Εμμανουήλ Αν. Μήλας εκτύπωση προσκλήσεων.

ΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κωνσταντίνος Γ. Βιτάλης τοποθέτηση μικροφωνικής εγκατάστασης.

Γεώργιος Κ. Βιτάλης καθαρισμός Αμπέλας.

Αντώνιος Στ. Βιτάλης Άσπρισμα εσωτερικού χώρου Αμπέλας.

Αντώνιος Ι. Παπαγεωργίου καθαρισμός Αμπέλας.

Γιαννούλης Κ. Λαρετζάκης μεταφορά μπαζών

Γεώργιος Λ. Γονιδής μικροοικοδομικές εργασίες.

Στέφος Ι. Μανώλικας και η σύζυγός του στάθηκαν κοντά μας σε κάθε ανάγκη κατά την τοποθέτηση της προτομής καθαριότητα του χωριού και κατά την τελετή των αποκαλυπτηρίων.

ΕΚΦΡΑΣΗ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΩΝ

Ο Σύνδεσμος των Δρυοπιδέων εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του προς:

α. Όλους τους δωρητές οι οποίοι με την προσφορά τους έδωσαν την δυνατότητα να γίνει πραγματικότητα η δημιουργία της προτομής του Βαγγέλη.

β. Τον Πρόεδρο και τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου της ιδιαίτερας μας πατρίδας δια την παραχώρηση του χώρου και της φροντίδας τους δια την ωραία εμφάνιση του χωριού κατά την τελετή.

γ. Τις Κυρίες και Κυρίους που εφρόντισαν ανιδιοτελώς τον καθαρισμό και το άσπρισμα της Αμπέλας και των δρόμων γύ-

ρω από την προτομή.

δ. Τα μέλη της Ειδικής Επιτροπής Αθήνας — Βόλου και Δρυοπίδας δια τους κόπους και τα έξοδα που κατέβαλαν και συνεχίζουν να προσφέρουν προς ολοκλήρωση της ανατεθείσης σ' αυτούς αποστολής.

ε. Άπαντας τους παρευρεθέντας στα αποκαλυπτήρια και ιδιαιτέρως τους ξένους φίλους μας που προσήλθαν από πολύ μακριά.

στ. Τον Τήνιο γλύπτη κ. Γεώργιο Τσακίρη διότι κυριολεκτικά έδωσε όλο το θαυμαστό ταλέντο του για την επιτυχή απόδοση της φυσιογνωμίας του αιμνήστου συμπατριώτη μας Επιστήμονα, Καθηγητού, Ερευνητού και Φιλανθρώπου.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΒΑΓΓΕΛΗ ΑΡΕΑΛΗ

Τέτοιο γιατρό η Κύθνος μας
πια δεν θα ξαναβγάλει
να μοιάζει του επιστήμονα
Βαγγέλη Αρεάλη.

Που αγάπησε το τόπο του
και τούδειξε συμπόνια
γι' αυτό του φτιάξαν άγαλμα
να το θυμούνται αιώνια

Από μικρός ξεκίνησε
μέσα από τη βιοπάλη
να γίνει ένας καλός γιατρός
και μια μορφή μεγάλη.

Με τους απλούς ήταν απλός
κι όλο χαμογελούσε
εμπιστοσύνη και χαρά
γύρω παντού σκορπούσε

Μα ότι και να πει κανείς
μία είναι η ουσία
πως έκανε λειτούργημα
και όχι περιουσία.

Το όνομα που άφησε
με τίποτα δε σβήνει
και η μνήμη του αζέχαστη
παντοτινά θα μένει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΝΤ. ΦΙΛΙΠΠΑΣ

ΤΟ ΑΣΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΚΑΝΑΛΑΣ

Όπως κάθε χρόνο έγινε και
εφέτος τρεις μέρες πριν από
το πανηγύρι μας του 15 Αυ-
γούστου ο γενικός καθαρισμός
και το άσπρισμα της περιο-
χής μπρος και γύρω από τον
Ιερό Ναό της Παναγίας της
Κανάλας στο νησί.

Είναι πράγματι κάτι το πολύ
ωραίο να βλέπεις γυναίκες,
άνδρες, κορίτσια και αγόρια
να ασχολούνται ανιδιοτελώς
με την εργασία αυτή που απο-
σπά τον θαυμασμό των παρα-
θεριστών των επισκεπτών και
των προσκυνητών.

Τιμές ένεκεν αναφέρονεν
τα ονόματά τους δίδοντας
προς όλους αυτούς τις ευχα-
ριστίες και τα συγχαρητήρια
του Συνδέσμου και της εφημε-
ρίδας μας με την ευχή όπως
αυτό το γεγονός που έχει πά-
ρει τον χαρακτήρα του εθίμου
να διατηρηθεί παντοτινά.

Κυρίες:

Μαρία Ψαρά
Μαριέτα Λαμπροπούλου
Τούλα Φιλιππαίου
Μαρία Παπαμακαρίου
Πόπη Γκούμα
Ελένη Παναγιωτοπούλου
Ευφροσύνη Τζορβά
Καίτη Κυριακοπούλου
Μαρία Γονιδή.

Κύριοι:

Δημήτριος Παπαγεωργίου
Φραγκίσκος Παπακωνστα-
ντίνου
Γεώργιος Μιχαηλίδης
Στέφανος Γονιδής

Γιαννούλης Λαρετζάκης
Αντώνης Γονιδής
Ιωάννης Γ. Γονιδάκης
Κορίτσια:

Μαριάννα Ψαρρά
Ρένα Ψαρρά
Ελπίδα Κώνστα
Πανωραία Παπαϊωάννου
Μαριγιώτα Πανουργία
Μαρία Γονιδάκη.

Αγόρια:
Θεόδωρος Τζιωτάκης
Κώστας Γονιδής
Δημήτριος Γονιδής
Κώστας Πούλος
Γεώργιος Καρανάσος
Νίκος Χρηστάκος.

Υ.Γ. Εάν κάποιος μας διέ-
φυγε παρακαλούμε να μας τη-
λεφωνήσει στο Γραμ. του Συν-
δέσμου προς δημοσίευση στο
επόμενο φύλλο της εφημερί-
δας μας.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο συμπατριώτης μας Θεό-
δωρος Α. Μπέλης πουλάει στο
χωριό:

α. Το σπίτι του που ευρίσκε-
ται κοντά στο αγροτικό ια-
τρείο εκτάσεως οικοπέδου
116 μ2.

β. Ένα κτήμα στο Καλο
λιθάδι εφαιπτόμενο με τη θά-
λασσα.

Πληροφορίες από τον Πρόε-
δρο της Κοινότητας κ. Κων-
σταντίνο Παπαγεωργίου στο
τηλέφωνο 0281 — 31.230 και
0281 — 31.310.

ΔΩΡΕΕΣ

Οι Κυρίες Καλλιόπη Δ. Βιτάλη και Ειρήνη Φραγκ. Τζιωτόκη 5.000 δραχμές εις μνήμη των γονέων τους Εμμανουήλ και Άννας Γονίδη.

Ο κ. Παπαμακάριος Κων)νος του Αντωνίου 500 δρχ.

Ο κ. Ποπαδημητρόπουλος Παναγιώτης 500 δρχ.

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

Η Φίλιππα Άννα του Κων)νου, πτυχιούχος της Μαρσολείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, αναλαμβάνει να βοηθά στα μαθήματα του Σχολείου και στα αγγλικά μαθητές Δημοτικού.

Διεύθυνση: Κηφισού 22, Αιγάλεω.

Τηλέφωνο: 5900915.

Οι κoi Στέλιος Βυλλιώτης (εγγονός του Κώστα του Πατεστάκη) και Γιάννης Σοφούρης, διατηρούν μεγάλο κατάστημα (V.I.S.O., O.E.) με μηχανήματα, εργαλεία, εξοπλισμούς συνεργείων — φανοποιίας, βουλκανιζατέρ και ηλεκτροεργαλείων.

Θηβών 73—Τ.Κ. 121 36 Περιστέρι.

Τηλέφωνα: 5752.268 και 57.20.509.

Μαριέττα Παπαμακαρίου — Φίλιππα Συμβολαιογράφος.

Διεύθυνση: Θηβών 45 Περιστέρι (κοντά στον Αγ. Σπυρίδωνα).

Τηλέφωνα γραφείου: 5717.831 και 5759.961

Οικίας: 3472.785 και 34.63.505.

Ο κ. Λάζαρος Φίλιππας έχει κατάστημα ανταλλακτικών καροσερί επιβατηγών αυτοκινήτων στην οδό ΦΕΙΔΙΠΙΔΗ 7 Χαϊδάρι (Στάση Παλατάκι).

Τηλέφωνα 5810.252—5820.000.

Οι αδελφοί Παναγιώτης και Γιάννης Παπακωνσταντίνου (το γένος εκ μητρός Φρ. Γονιδάκη — Φούρναρη) διατηρούν εκτελωνιστικό Γραφείο στον Πειραιά οδός 34ου Συντάγματος Πεζικού αριθ. 5 και αναλαμβάνουν συναφείς εργασίες.

Εισαγωγές—εξαγωγές — εφοδιασμούς πλοίων και μεταφορτώσεις. Τηλέφωνα 4118.778, 4118.770, 4824.579, 46.36.930.

Από μια παρέα κοριτσιών στην Κανάλα 2.000 δρχ.

Η Κα Φουσάνη Σταυρούλα 2.000 δρχ.

Η Κα Άννα Λούκα 2.000 δρχ.

Η Κα Αικατερίνη σύζυγος Κων)νου Κυριακόπουλου (πο γένος Μυζήθρα 15.000 δρχ. για την αγορά καρεκλών.

Η Κα Ευγενία Χαμακιώτη (το γένος Μυζήθρα) 2.000 δρχ.

Ο κ. Μπουρίτης Στ. Γεώργιος 1.000 δρχ.

Η Κα Μιτζάλη Μαριέττα 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Φίλιππος Γιάννης 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Αρεάλης Νικόλαος 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Μαρτίνος Γεώργιος του Βρετού 1.000 δρχ. για το καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Γαρδέρης Αντ. Γεώργιος 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Μπουρίτης Δημ. Γεώργιος 2.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Γαρδέρης Αντ. Γεώργιος 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Νταγιόγλου 1.500 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Γονιδης Κ. Δημήτριος 2.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Βιτάλης Νικόλαος 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Η Κα Δημητρίου Χρυσούλα (Δημητρίου) 5.000 δρχ. για την αγορά καρεκλών.

Η Κα Άνα Καψιμαλοπούλου 5.000 δρχ. για την αγορά καρεκλών.

Ο κ. Γεώργιος Λουλούδας 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό Κανάλας.

Ο κ. Γονιδάκης Φρ. Ιωάννης 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Η εικόνα της Παναγίας Κανάλας

(Συνέχεια από την 1η σελίδα)

χρη Κανάλα ο εξαιρετος τότε ζωγράφος —αγιογράφος και τεχνοκρίτης αείμνηστος Φώτης Κόντογλου έμεινε κατ'απλήκτος μόλις αντίκρισε το άγιο εικόνισμα της Παναγίας και ρώτησε τον συνοδευόντα αυτόν αείμνηστο ιερέα Νικόλ. Παπαμακάριο πως βρέθηκε το αριστούργημα αυτό έργο του Σκορδίλη στον απόμερο βράχο;

Δεν επεκτεινόμαί περισσότερο αλλά το σύντομο αυτό σημείωμά μου να διαβαστεί για να σταματήσει

Οκ. Μιχάλης Φρατζικινάκης και η οικογένεια Ιωάννου Μαρκάκη 5.000 δρχ. εις μνήμη της συζύγου και μητρός των Καλλιόπης για την συμπλήρωση εννέα μηνών από το θάνατό της.

Η Κα Καίτη Κυριακοπούλου (το γένος Γκούμα) 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Η Κα Μαριέττα Λαμπροπούλου 1.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Δημήτριος Βρεττός του Κων)νου 200 δολάρια U.S.A. υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

Η Κα Ειρήνη Χαριτάκη 2.000 δρχ.

Ο κ. Μανώλης Βιτάλης 1.000 δρχ.

Η Κα Μαρία Παναγιωτοπούλου του Παναγιώτη 3.000 δρχ. για τον καθαρισμό της Κανάλας.

Ο κ. Δημήτριος Κουτσιλέος του Ιωάννου 30.400 (έσοδα από τη δωρεά ενός ραδιοφώνου). Τυχρόν ο κ. Ιωάννης Γ. Μαρτίνος Αξάς.

Η Κα Μαργαρίτα Κοκκίνη 2.000 δρχ.

Η Κα Ελπίδα Κώνστα 2.000 δρχ. για επισκευή Κωδωνοστασίου Ι. Ναού Παναγίας Κανάλας.

Η Κα Φλώρα Λορέντζου (Μελάνης) 2.000 δρχ. εις μνήμη των γονέων της.

Η Κα Ελένη Γεωργούλη (της Μελάνης) 1.000 δρχ. εις μνήμη των γονέων της.

Η Κα Φώτω Βενιέρη (της Μελάνης) 2.000 δρχ. εις μνήμη των γονέων της.

Ο κ. Παύλος Καλογυιός 2.000 δρχ. εις μνήμη των γονέων και συγγενών του.

Η Κα Αικατερίνη Σοφρά 5.000 δρχ. εις μνήμη Ιωάννου και Αναργύρου.

Η Κα Δέσποινα Καλογυιού (χήρα Παντελή) εις μνήμη του συζύγου της 2.000 δρχ.

Η Κα Ελένη Πατεστή (της Μελάνης) 1.000 δρχ. εις μνήμη του συζύγου της και των γονέων τους.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ
ΤΗΣ ΜΕΣΟΣΠΟΡΙΤΙΣΣΑΣ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Οι Θερμιώτες όπου κι αν βρίσκονται όπου κι αν πηγαίνουν κουβαλούν μαζί τους όλες τις παραδόσεις τους, γιατί έτσι μεταφυτεύουν στην ξένη Γη, ολάκερη την ιδιαίτερη αγαπημένη τους Πατρίδα, την Δρυοπίδα.

Έτσι μια συντροφιά συμπατριωτών μας, ενοριτών της Αγίας Αναστασίας, του Άνω Λόφου Αξιωματικών, έκαναν έρανο μεταξύ τους και μεταξύ άλλων συμπατριωτών και με τα χρήματα αυτά φιλοτεχνήθηκε από τον αγιογράφο Γιώργο Τριπολίτη, μια καινούργια εικόνα - αντίγραφο της Παναγίας της Κανάλας. Η Εικόνα αυτή τοποθετήθηκε ήδη στο εικονοστάσι της, μέσα στον Ιερό Ναό της Αγίας Αναστασίας, και θα γιορτάζεται κάθε χρόνο, την 21η του Νοέμβρη (της Μεσοσπορίτισσας).

Έτσι οι Δρυοπιδαί της Αττικής θα σμίσουν κάθε χρόνο στο Πανηγύρι αυτό, θα γιορτάζουν τα Εισόδια της Θεοτόκου, κι όλοι μαζί θα στέλνουν την σκέψη τους στην Παναγία την Κανάλλα.

Προσκαλούνται όλοι οι αγαπητοί συμπατριώτες μας την Παρασκευή 20 Νοέμβρη στις 7 το βράδυ της παραμονής, για τον επίσημο Εσπερινό με Αρτοκλασία και στη συνέχεια θα επακολουθήσει και το πατροπαράδοτο Θερμιώτικο γλέντι μας.

Το Σάββατο 21 Νοέμβρη θα γίνει η καθιερωμένη Λειτουργία, τιμώντας θερμιώτικα την Μάνα του Χριστού, την Παναγία Κανάλλα. Ελάτε κοντά μας να πρωτογορηπάσουμε αντάμα το Πανηγύρι αυτό της Μεσοσπορίτισσας.

Δια τυχόν περισσότερες πληροφορίες χρησιμοποιήσατε το τηλέφωνο 5716.203 — 5717.249.

Η Οργανωτική Επιτροπή Κ. Εμ. Καλλιλάς, Ι. Κ. Βιτάλης, Κ. Π. Μανώλικας, Εμ. Ι. Γονιδης

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΟΥΝ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΠΕΡΑΣΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ ΝΑ ΠΡΟΣΕΛΘΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ.

σει η κακοποίηση και αμαθής μεθαμανία μερικών που με τον αμαθή ετισθελισμό τους θέλουν να δημιουργήσουν ψευδοεμπνεύσεις.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΑΚΗΣ

— ● —

Υ.Γ. Μερικοί πάλι και ιδιαίτερα από τη Χώρα αποκαλούν και διαδίδουν στους ξένους ότι η Κανάλα ήταν και είναι Μοναστήρι. Μεγάλο ψέμμα κι' αυτό. Ποτέ δεν υπήρξε η Κανάλα μοναστήρι. Μοναστήρια στα Θερμιά ήσαν η Παναγία η Στρατηλάτισσα, ο Πρόδρομος, ο Ταξίαρχης στις Μηλίες και ο Ταξίαρχης στο Βελίδι.

Απόσπασμα από τη διάλεξη της 14ης Δεκεμβρίου 1986

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από το προηγούμενο)

Προς το θόρειο τμήμα του νησιού υπάρχει η Ενετική πόλη, το Μεσαιωνικό κάστρο. Το κάστρο αυτό βρίσκεται σε ύψος 150 μέτρων από τη θάλασσα και μία ώρα περίπου μακριά από το ακρωτήριο του Κατακέφαλου. Στο δρόμο για το Ενετικό κάστρο μπορούμε να δούμε ένα εκκλησάκι σκαρφαλωμένο στην άκρη ενός ξερόβραχου, τον Άγιο Σώστη. Βλέπουμε επίσης την εκκλησιά του Αγ. Νικολάου, Φράγκικου τύπου και το ερειπωμένο μοναστήρι του Αγ. Γεωργίου.

Μέσα στο κάστρο υπήρχαν παλιότερα ερείπια μικρών δωμάτων και αναρίθμητων κελλιών. Υπήρχαν επίσης πολλοί γκρεμισμένοι τοίχοι εκατοντάδες κτίρια και στενά δρομάκια, που μόλις χωρούσαν έναν άνθρωπο.

Βρέθηκε υπόγεια σύρραγγα, που τροφοδοτούσε το κάστρο με νερό. Η παράδοση αναφέρει ότι μέσα στην Μεσαιωνική πόλη υπήρχαν πολλά ξωκκλήσια. Απ' αυτά όμως, σώζονται σήμερα μόνο 2, η Κυρά - Ελεούσα και η Αγία Τριάδα.

Η Αγία Τριάδα είναι ένα μικρό στενόμακρο εκκλησάκι με θολωτή σκεπή. Ο ρυθμός του είναι αρχιτεκτονικά φράγκικος. Μέσα του και ιδίως στη δεξιά του πλευρά διατηρούνται αρκετά ζωηρά τοχογραφίες βυζαντινής τέχνης με ωραίους και ζωντανούς χρωματισμούς. Σε μια σύνθεση φαίνεται ολόρθη η Παναγία με σκούρα φορέματα και με μελαγχολική έκφραση, τριγυρισμένη από ένα πλήθος αγίων. Σε άλλες συνθέσεις διακρίνονται διάφοροι άγιοι, που δεν είναι δυνατόν να διακριθούν, γιατί τα χρώματά τους έχουν αρχίσει να σβύνουν από το πέσιμο των επιχρισμάτων εξαιτίας της υγρασίας.

Η αγία Τριάδα είναι πολύ αξιόλογο δείγμα της Βυζαντινής αγιογραφίας σ' ολόκληρο το νησί.

Κανείς δεν έχει ενδιαφερθεί να σώσει το σπουδαίο αυτό εκκλησιαστικό μνημείο. Πριν μερικά χρόνια μάλιστα είχε μείνει χωρίς είσοδο και σ' αυτό εύρισκαν καταφύγιο τα κοπάδια των κτηνοτρόφων, που είχαν εκεί κοντά χωράφια.

Πάνω από την πόρτα του ναού της Κυρά-Ελεούσας βρέθηκε επιγραφή στην οποία υπήρχε η χρονολογία 1738. Επίσης πάνω στην επιγραφή διαβάζεται δύσκολα το όνομα κάποιου Γοζαδίνου.

Για τους Γοζαδίνους πρέπει να πούμε ότι ήταν οι άρχοντες του νησιού στα χρόνια της Ενετοκρατίας. Διοικητικά η Μεσαιωνική πόλη υπαγόταν στο δουκάτο της Νάξου, του Μάρκου Σανούδου.

Δυστυχώς ελάχιστα ίχνη διασώθηκαν από το Μεσαιωνικό κάστρο από το οποίο σήμερα διατηρούνται μερικά οχυρωματικά έργα. Πριν μερικά χρόνια σωζόταν ένας πυργίσκος ερειπωμένος στην ανατολική πλευρά της πόλης χτισμένος πάνω σ' ένα απότομο βράχο. Ο πύργος αυτός χρησιμοποιείσαι βίγλα, για να ελέγχουν από και τις κινήσεις των Πειρατών.

Ερχόμαστε τώρα στο δεύτερο μέρος της ομιλίας, που είναι αφιερωμένο στην Εκκλησιαστική Ιστορία και παράδοση της ΚΥΘΝΟΥ.

Στο νησί μας υπάρχουν παλιές Φράγκικες εκκλησίες, γιατί όπως ξέρουμε πέρασε κάποτε από τον Ενετικό ζυγό. Υπάρχουν επίσης και πολλά παλιά μοναστήρια. Ένα απ' αυτά είναι και ο Ταξιάρχης στο Βελίδι. Οι Γούναρης, που έχει εκδόσει βιβλίο με την ιστορία της ΚΥΘΝΟΥ στην περίοδο του μεσοπολέμου, γνωματεύει ότι το παλιό μοναστήρι των Ταξιαρχών στο Βελίδι είναι Φράγκικου ρυθμού, γιατί δεν μοιάζει στην αρχιτεκτονική με κανένα άλλο Θερμιώτικο μοναστήρι.

Υπάρχει όμως και μια άλλη άποψη διαφορετικά διατυπωμένη από εκείνη του Γούναρη. Συγκεκριμένα ο Δ. Βασιλειάδης στην Επετηρίδα Βυζαντινών Σπουδών αναφέρει, ότι ο ρυθμός των Ταξιαρχών στο Βελίδι δεν είναι Φράγκικος, αλλά Μικρασιατικός και ότι παρόμοιου ρυθμού Εκκλησίες υπήρχαν στην περιοχή της Σμύρνης και της περιοχής του Πόντου.

Την Μικρασιατική αυτή Εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική, υποστηρίζει ο Βασιλειάδης την μετέφεραν στο νησί μας Θερμιώτες που στη διάρκεια της Ενετοκρατίας είχαν εγκατασταθεί σαν μετανάστες στα περίχωρα της Σμύρνης.

Ακόμα και στις μέρες μας σώζονται εικόνες με Λατινικές επιγραφές, που δείχνουν το πέρασμα του Καθολικού δόγματος από το νησί μας.

Η παλαιότερη εκκλησία της Χώρας είναι η Αγία Τριάδα,

μονόκλιτη βασιλική με τρούλλο, που όμως με τις διάφορες επισκευές έχει σχεδόν μεταμορφωθεί. Ακολουθεί η Εκκλησία του Αγίου Σάββα με υπέρθυρη επιγραφή του 1613 και με οικόσημο του Αντ. Γοζαδίνου. Η εκκλησία του Αγίου Σάββα έχει παλαιό τέμπλο μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας. Υπάρχει επίσης και η Εκκλησία του Σωτήρα, που ανακαινίστηκε το 1636 και έχει τέμπλο μεγάλης αξίας του 17ου αιώνα.

Στις Θερμιώτικες εκκλησίες θα βρει ο επισκέπτης θαυμάσιες φορητές εικόνες Μεταβυζαντινής Τέχνης, έργα ζωγράφων της Κρητοβυζαντινής Σχολής, όπως των Αντώνη, Μανώλη και Γιάννη Σκορδίλη. Στην Εκκλησία του Προδρόμου στο Χωρδάκι της Χώρας υπάρχει ξυλόγλυπτο τέμπλο του 16ου αιώνα ανυπολόγιστης καλλιτεχνικής αξίας.

Στην Δρυοπίδα, τον παλιό Σύλλακα, αξιόλογος ναός είναι αυτός του Άγιου Μηνά, στον οποίο σώζεται ξυλόγλυπτο τέμπλο μεγάλης αξίας δεσποτικός θρόνος λαϊκής Τέχνης και θαυμάσιος Επιτάφιος.

Η Κύθνος είχε στο παρελθόν 7 μικρά μοναστήρια με περιορισμένο αριθμό μοναχών. Τα μοναστήρια αυτά ήταν: του Αγ. Γεωργίου στο Β. τμήμα του νησιού, του Προφήτη Ηλίου στην κορυφή του ομώνυμου βουνού, της Παναγίας του Νίκους στη Χώρα, του Προδρόμου στη Χώρα, των Ταξιαρχών στο Βελίδι, των Ταξιαρχών στις Μηλιές και της Στρατολάτισσας.

Πριν από ένα περίπου αιώνα ο ωραιότερος ναός της ΔΡΥΟΠΙΔΑΣ ήταν οι Άγιοι Απόστολοι, η σημερινή δηλαδή Αγία Άννα. Ο ναός αυτός ήταν βυζαντινού ρυθμού και περιείχε πολλά γλυπτά έργα. Πριν λοιπόν από ένα περίπου αιώνα οι Συλλακιώτες γκρέμισαν το ναό των Αγίων Αποστόλων, για να χτίσουν μεγαλύτερο και ωραιότερο ναό. Εξαφάνισαν όμως τη γραφικότητα και το παραδοσιακό αρχιτεκτονικό χρώμα του παλιότερου ναού.

Ο ιστορικός Γούναρης αναφέρει ότι στην Παναγία του Νίκους στη Χώρα υπήρχε ξυλόγλυπτος επιτάφιος, που η ηλικία του ανερχόταν περίπου στα 1.000 χρόνια. Στην ίδια επίσης εκκλησία υπήρχε θαυμάσιο μαρμαρίνο μανουάλι το 1.000 περίπου μ.Χ. με ανάγλυφες παραστάσεις, που δυστυχώς κλάπηκε.

Άλλη σημαντική εκκλησία είναι η Παναγία η Φλαμπουριανή, που ίναι Βυζαντινού ρυθμού και κτίστηκε πριν 400 περίπου χρόνια.

Φράγκικες εκκλησίες δεν υπήρχαν μόνο στην περιοχή της Χώρας. Ιστορικές πηγές αναφέρουν ότι Φράγκικος ναός υπήρχε και στο Γαλατά της ΔΡΥΟΠΙΔΑΣ, που ονομαζόταν Φραγκοκκλησία. Δεν ξέρουμε όμως ακόμα ποιά είναι αυτή η Φραγκοκκλησία της ΔΡΥΟΠΙΔΑΣ ίσως είναι ο Άγιος Μηνάς.

Ας αναφερθούμε τώρα σε μεγαλύτερη έκταση στον Ταξιάρχη στο Βελίδι. Στα χρόνια της Ενετικής κατοχής τα χωράφια γύρω από τον Ταξιάρχη ανήκαν στο Λατίνο Καθολικό Επίσκοπο Τζιάς και Κύθνου.

Μετά όμως από την πτώση των Φράγκων η μονή έγινε μέτοchio των Ταξιαρχών της Σερίφου. Αυτό έγινε το 1836, γιατί το μοναστήρι οικονομικά είχε παρακμάσει. Αργότερα το μοναστήρι των Ταξιαρχών της Σερίφου πούλησε τα κτήματά του Θερμιώτικου μοναστηριού σε συμπατριώτες μας από την ΔΡΥΟΠΙΔΑ.

Μέσα στον Ταξιάρχη υπάρχουν γλυπτά έργα, κιονόκρανα, ραβδωτοί κορμοί, ανάγλυφοι σταυροί κ.λ.π.

Υπάρχουν επίσης εντοχισμένα γλυπτά, που μας οδηγούν στη διαπίστωση, ότι για να κτιστεί ο ναός των Ταξιαρχών γκρεμίστηκε ή ανακαινίστηκε κάποιος παλιότερος ναός.

Στην Εθνική Βιβλιοθήκη του Παρισιού υπάρχουν 2 έγγραφα σχετικά με την εκκλησία των Ταξιαρχών στο Βελίδι. Το ένα έχει χρονολογία 1798 και το άλλο 1797. Υπάρχουν μάλιστα και φωτογραφίες αυτών των εγγράφων, που παρόλες τις προσπάθειές μου δεν μπόρεσα να εντοπίσω. Τα 2 αυτά έγγραφα αναφέρονται στα οικονομικά του μοναστηριού και είναι Πατριαρχικά σιγίλλια.

Στα αρχεία του Βατικανού και στα αρχεία της Καθολικής Αρχιεπισκοπής Νάξου υπάρχουν εκθέσεις των Καθολικών Επισκόπων ΚΥΘΝΟΥ, οι οποίες αποτελούν πρώτης τάξεως πηγή για την Εκκλησιαστική Ιστορία της ΚΥΘΝΟΥ για άντλη-

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 7η σελίδα)

Εξωραϊστικός Σύλλογος Μέριχα

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΣ ΜΕΡΙΧΑΝΟΥΣ
από τον Πρόεδρο του ΕΞΩΡΑΪ-
ΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΡΙΧΑ κ.
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΟΝΙΔΑΚΗ

Αγαπητοί φίλοι συμπατριώτες

Μέσω της φιλοξενίας που μου προσφέρεται στις στήλες της εφημερίδας ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους του Δ.Σ. και εμού προσωπικά όλους τους κατοίκους του ΜΕΡΙΧΑ, πρώτον για την εμπιστοσύνη που μας περιέβαλαν και δεύτερον για το ενδιαφέρον και την κατανόηση που έδειξαν για τα προβλήματα του ΜΕΡΙΧΑ.

Εμείς από την πλευρά μας σαν Δ.Σ. του Εξωραϊστικού Συλλόγου που μόλις συμπληρώσαμε τρίμηνη θητεία κάνουμε και θα κάνουμε ό,τι μπορούμε για να ανταποκριθούμε στα καθήκοντά μας.

Ηδη με την ευκαιρία θα αναφερθώ στο καλοκαίρι που πέρασε και θα θυμίσω ότι με χρήματα του Συλλόγου και προσωπική εργασία των μελών μας ανακαινίσαμε την παιδική χαρά προσφέροντας έναν παιδότοπο πεντακάθαρο στα παιδιά μας που τόσο ανάγκη έχουν.

Δεν ξεχνάω το χωριό μου

Ήμουν μικρός σαν έφυγα από τη Δρυοπίδα και απόψε που κοιμήθηκα στον ύπνο μου την είδα.

Την είδα από τον Πρόδρομο και από τον Άγιο Βλάση και θάθελα πριν ξύπναγα κοντά της νάχα φτάσει.

Να γυρίζα τις γειτονιές με τα στενά δρομάκια να βρω τους φίλους που άφησα να βάζαμε γυαλάκια.

Να κατεβώ απ' τα βορεινά και από τον Αη - Γιάννη το σφύριγμά μου ν' ακουστεί κι αντίλαλο να κάνει.

Να ανέβω σε μια γειτονιά που ο δρόμος της δε θγαίνει να πάω να δω τη μάννα μου στον αργαλειό να υφαίνει.

Να πάω σ' άλλη γειτονιά που είχα μια αγάπη που ήταν νερό του Τούρακα και της μπουρνιάς κομμάτι.

Κι όποιος εκεί μεγάλωσε μέσα στη Δρυοπίδα πως θα γυρίσει κάποτε θα ζει με την ελπίδα.

ΓΕΩΡ. ΑΝ. ΦΙΛΙΠΠΑΣ

Στη συνέχεια καθιέρσαμε από Εξωρχορτα και σκουπίδια όλους τους χώρους από το ρέμα μέχρι τα Μαρτινάκια, ασβεστώθηκαν πολλά σημεία μέχρι και ο εγκατελειμένος φάρος, για να τονισθεί το νησιώτικο χρώμα που δίνει ο ασβέστης με το γαλάζιο της θάλασσας.

Η προσπάθειά μας για την καθαριότητα του Μέριχα συνεχίστηκε μέχρι σήμερα πιστεύω με επιτυχία.

Ευχάριστο γεγονός για τον Εξωραϊστικό Σύλλογο ήταν η προσέλευση νέων μελών καθώς και η ταμειακή τακτοποίηση των παλαιών που έγινε μετά από γενική κίνηση του Δ.Σ.

Στις αρχές Αυγούστου οργανώσαμε συνάντηση στο καφενείο του κ. Δημακόπουλου δίπλα στον Αη Ακίνδυνο όπου συζητήθηκαν τα προβλήματα του Μέριχα, ανταλλάγησαν απόψεις και δόθηκαν υποσχέσεις από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Δρυοπίδος κ. Κων/νο Παπακωνσταντίνου για αμέριστη βοήθεια στο θέμα ύδρευσης του Μέριχα, από το νερό της ΝΑΟΥΣΑΣ. Τον ευχαριστούμε εκ των προτέρων. Το ανησυχτικό στην πιο πάνω συνάντηση όμως ήταν η απουσία των ντόπιων κατοίκων τους οποίους αφορούν περισσότερο τα προβλήματα και θα θέλαμε τις απόψεις τους για την εξεύρεση λύσεων.

Ελπίζουμε πως στην επόμενη συνάντηση θα είναι όλοι παρόντες. εδω πρέπει να αναφέρω, διότι θα ήταν μεγάλη παράλειψη, την δωρεά του αντιπροέδρου της Κοινότητας Δρυοπίδος κ. Γιαννούλη Γ. Λαρετζάκη που έλυσε το πρόβλημα του νερού της λάτρας. Ο Σύλλογος και πιστεύω όλοι οι Μεριχιανοί τον ευχαριστούμε.

Επίσης ευχαριστούμε όλους όσους έλαβαν μέρος στο γλέντι που οργανώσαμε στον Μέριχα γιατί πιστεύουμε ότι οι Θερμιώτες είναι γλεντζέδες. Η επιτυχία ήταν μεγάλη παρότι δεν το είχαμε προγραμματίσει.

Για τότε ετοιμάστηκαν οι ορντινές, για τότε βρέθηκε το γλυκό-πιστο θερμιώτικο κρασί ούτε που το καταλάβαμε. Στο κέφι βοηθήσαν πολύ οι οργανοπαίκτες μας που όλοι προσέφεραν την δεξιοτεχνία τους ΑΦΙΛΟΚΕΡΔΩΣ και μας έκαναν να περάσουμε μια αξέχαστη βραδιά. Ας τους τιμήσουμε αναφέροντάς τους με την σειρά που εμφανίστηκαν.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΟΝΙΔΗΣ βιολί.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ λαούτο.
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΟΝΙΔΗΣ βιολί.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΙΛΙΠΠΑΣ λαούτο.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΕΛΛΗΣ βιολί.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΩΛΙΚΑΣ λαούτο.

Επίσης πρέπει να ευχαριστήσω. 1) τον κ. Ζαφείρη Ζαμπέτα τόσο για την παραχώρηση της DISCO όσο και για την προσφορά του εκ 15.000 δρχ. υπέρ του Συλλόγου μας από την συμφωνηθείσα αμοιβή.

2) Τον Σύλλογο των αγαπητών ψαράδων, τους πράκτορες κ. ΔΗΜ. ΨΑΡΡΑΝ και ΚΩΝ. ΛΑΡΕΤΖΑΚΗ, την Κα ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΒΑΣΣΩ ΓΟΝΙΔΗ, τον κ. ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, τον κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΓΟΝΙΔΗ (ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ) και τον κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΠΑΠΑΜΑΚΑΡΙΟ για τα δώρα που προσέφεραν για το λαχείο.

3. Τον κ. ΘΕΟΔ. ΓΟΝΙΔΗ που επιμελήθηκε του ιασηρίσματος των χώρων. Από την όλη δραστηριότητα του Εξωραϊστικού Συλλόγου κατά την διάρκεια του καλοκαιριού συγκεντρώθηκε ποσόν δρχ. 300.000 περίπου που θα διατεθεί

σε κοινωφελή έργα στον ΜΕΡΙΧΑ.

Πριν κλείσω την ανασκόπηση των γεγονότων του καλοκαιριού που πέρασε πρέπει να σταθώ σε μερικά λυπηρά γεγονότα όπως είναι οι θάνατοι αγαπημένων συμπατριωτών μας με πιο συγκλονιστικό την τραγωδία που διεδραματίσθη στον ΜΕΡΙΧΑ μπροστά στα μάτια μας. Ο αγαπητός μας ΜΑΝΩΛΗΣ ΝΤΙΝΟΥ ΨΑΡΡΑΣ «χάθηκε» μέσα στα γαπημένα του νερά του ΜΕΡΙΧΑ.

Στις οικογένειες όλων ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μέριχα στέλνει τα πιο θερμά συλλυπητήρια.

Τελειώνοντας θα παρακαλέσω όλα τα μέλη του Συλλόγου να είναι παρόντα στις Γενικές Συνελεύσεις γιατί μόνο έτσι θα βρεθούν λύσεις για τα προβλήματα που μας απασχολούν και είναι πολλά.

Εύχομαι και εκ μέρους τοι Δ.Σ.

ΚΑΛΟ ΧΕΙΜΩΝΑ

Ο Πρόεδρος

ΓΕΩΡ. ΒΡΕΤ. ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ 3)1987

Εν Δρυοπίδι σήμερα την 20ην του μηνός Σεπτεμβρίου 1987, συνήλθεν εις συνεδρίασιν το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον του Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων Δρυοπίδος — Κύθνου, κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου αυτού προς συζητήσιν και λήψιν αποφάσεως επί του εν τη σχετική προσκλήσει αναφερομένου θέματος.

Ο Πρόεδρος εισηγούμενος ανέφερε εις το Συμβούλιον τα κάτωθι: «Όπως είναι γνωστόν επειδή το καμπαναριό του Ναού της Αγίας Άννης παρουσίαζε μεγάλες ρωγμές και υπήρχε κίνδυνος να κριμνησθεί και να προξηνηθεί έτσι μεγάλη καταστροφή αναγκασθήκαμε να το κατεδαφίσωμεν. Δυστυχώς όμως η εκ νέου ανοικοδόμησις του είχε καταστεί προβληματική καθ' όσον απαιτείτο δι' αυτό μεγάλη δαπάνη, αφού η κατεδάφησις του μονάχα μας εστοίχισεν ένα σοβαρό χρηματικό ποσόν. Στην δύσκολη αυτήν στιγμήν ο Θεός μας έστειλε τον μεγάλον συμπατριώτην μας και ευεργέτην κ. Φραγκίσκον Παπαμακαρίου, ο οποίος με την Μεγάλην του Δωρεάν προς τον Ιερόν Ναόν μας, μας έδωσε την δυνατότητα να ολοκληρώσωμεν το μεγάλο αυτό έργο και να καμαρώνουμε και πάλιν σήμερα να υψώνεται μεγαλόπρεπα το νέο Καμπαναριό.

Διά την μεγάλην αυτήν ευεργεσίαν του συμπατριώτου μας κ. Φραγκίσκου Παπαμακαρίου επιβάλλεται να αποδώσωμεν εις αυτόν την αρμόζουσαν τιμήν».

Το Εκκλησιαστικόν Συμβούλιον ακούσας την εισήγησιν του Προέδρου αυτού και αναγνωρίζον την ανάγκην αποδόσεως της αρμόζουσας τιμής εις τον μεγάλον συμπατριώτην μας και ευεργέτην του Ναού μας κ. Φραγκίσκον Παπαμακαρίου:

Ο μ ό φ ω ν α α π ο φ α σ ί ζ ε ι

- 1.— Ανακηρύσσει το ζεύγος των συμπατριωτών μας ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΝ και ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΜΑΚΑΡΙΟΥ ως ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ του Ιερού Ναού Αγίων Αποστόλων Δρυοπίδος.
- 2.— Να αναγραφούν τα ονόματα των ευεργετών ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ και ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΜΑΚΑΡΙΟΥ εις την εντός του Ιερού Ναού στήλην των Μεγάλων Ευεργετών, και
- 3.— Να δημοσιευθεί η παρούσα εις τας τοπικάς εφημερίδας. Εφ' ω συνετάγει η παρούσα και υπογράφεται.

Ο Πρόεδρος

Ιερεύς ΚΩΝ)ΝΟΣ ΓΟΝΙΔΗΣ

Τ α Μ έ λ η

Θ. Μανώλικας, Ι. Γονιδάκης, Γ. Γονιδάκης, Γ. Λαρετζάκης

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Η ύδρευση της Κοινότητας Δρυοπίδας από πηγή Νάουσας έχει σχεδόν τελειοποιηθεί απομένει η ηλεκτροδότηση των αντλιοστασίων από την Δ.Ε.Η. Η πρώτη δόση προς την Δ.Ε.Η. έχει δοθεί από την Κοινότητα και έχει κολλήσει στην εγγύηση του Νομαρχιακού Ταμείου για το ποσό των δύο ετήσιων δόσεων.

Παρ' όλα που ο κ. Νομάρχης υποσχέθηκε ότι θα δώσει την εγγύηση αυτή, δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει δοθεί τίποτε και το πρόβλημα ύδρευσης της Κοινότητάς μας εξακολουθεί να μένει άλυτο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1) Η Κοινότητα Δρυοπίδας έκανε την διαμόρφωση του χώρου Γυμνασίου προσωρινά, γιατί η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας είπε ότι θα διαθέσει σχετικό ποσόν προς οριστική τακτοποίησή του. Αναμένομεν.

2) Έγινε τοιμεντόστρωση της παραλίας Μέριχα όπισθεν της παιδικής χαράς μέχρι το Ξενοδοχείο Ποσειδώνιο.

3) Επίσης έγιναν διανοίξεις αγροτικών δρόμων προς Λεύκες και Ζογκάκι με συμμετοχή όλων των κατοίκων και της Κοινότητας με το ποσό των 354.000 δρχ.

4) Για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της Δρυοπίδας αντλήσα με το νερό της πηγής Μαδιά. Επίσης και από την πηγή των Λευκών αντλήσαμε αρκετή ποσότητα νερού περίπου 35 M3 ημερησίως και με σωλήνες ύδρευσης ενισχύσαμε την υδρομαστευτική στοά στις Λεύκες.

Η αγορά των σωλήνων ύδρευσης έγινε από την δωρεά του Συνδέσμου Δρυοπιδέων και η εργασία έγινε δωρεά από το Κοινοτικό Συμβούλιο.

Επίσης μεγάλο βάρος έχει ρηξει η Κοινότητά μας στο θέμα καθαριότητας. Με κάθε τρόπο προσπαθούμε όσο το δυνατόν να κρατήσουμε την Κοινότητα καθαρή γι' αυτό υποχρεούνται από την νέα θερινή περίοδο όλοι οι καταστηματαρχές και οι έχοντες ενοικιαζόμενα δωμάτια να τοποθετή-

σουν κάδους απορριμμάτων ΥΠΟ ΧΡΕΩΤΙΚΑ.

Κατά την ανεπίσημη επίσκεψη του κ. πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου στο νησί μας και κατόπιν προσωπικής του εντολής δώσαμε εγγράφως κατάσταση των σοβαρότερων προβλημάτων που απασχολούν την Κοινότητά μας.

1. Κατασκευή συλλεκτήρα και βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων της Δρυοπίδας προς περιορισμό της κακοσμίας που υ-

πάρχει σήμερα.

2. Κατασκευή δικτύου αποχετεύσεως στο Μέριχα με βιολογικό καθαρισμό εν συνδυασμό με αυτόν της Δρυοπίδας.

3. Χρηματοδότηση της Κοινότητας για εκτέλεση γεωτρήσεων προς ανεύρεση νερού.

4. Χρηματοδότηση έργου υδρεύσεως Ναούσης προς επέκτασή του και εις το Μέριχα.

5. Αποπεράτωση Μώλου Μέριχα. Από την Κοινότητα

Απόσπασμα από τή διάλεξη 14ης Δεκεμβρίου

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 5η σελίδα)

ση Εκκλησιαστικών πληροφοριών και ιστορικών ντοκουμέντων, που έχουν σχέση με το νησί μας.

Μικρό Ενετικό κάστρο υπήρχε και στην περιοχή του Κάστελλα, για το οποίον κάνει λόγο η Γερμανίδα Αρχαιολόγος EBERHARD στον 100 τόμο της εφημερίδας Κυκλαδικών Μελετών. Δυστυχώς τα ίχνη αυτού του κάστρου δεν διασώθηκαν ως τις μέρες μας.

Για το κάστρο του Κατακέφαλου πρέπει να πούμε ότι χρονολογείται από το 1207 μ.Χ., οπότε άρχισε η Ενετική κυριαρχία πάνω στο νησί. Το 1537 καταλαμβάνει το κάστρο ο φοβερός πειρατής Χαϊρεντίν Βαρβαρόσσα. Οι αναμνήσεις αυτής της άλωσης βρίσκονται σ' ένα θερμιώτικο τραγούδι, «Το κάστρο της Ωριάς που Τούρκοι το πολεμούσαν χρόνους δώδεκα».

Στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας πολλοί πρόγονοί μας επιδιόταν στην πειρατεία.

Στη διάρκεια της επαναστατικής δραστηριότητας του Λάμπρου Κατσώνη (από το 1788—1790) επαναστατικά στρατεύματα του Κατσώνη αποβιβάστηκαν στο νησί, για να πείσουν τους Θερμιώτες να προσχωρήσουν στην επανάσταση.

Η Κύθνος έμεινε πιστή στην πολιτική του Καποδίστρια, όταν αυτός έγινε κυβερνήτης της Ελλάδας μετά την απελευθέρωση από τον Τουρκικό ζυγό. Οι Κύθνιοι αντέδρασαν όταν ο Όθωνας χρησιμοποίησε την ΚΥΘΝΟ σαν τόπο εξορίας στέλνοντας εκεί όλους τους αντιφρονούντες. Έτσι ξέσπασε στην ΚΥΘΝΟ επανάσταση εναντίον του Όθωνα, που όμως ο τότε βασιλιάς των Ελλήνων κατάφερε να καταπνίξει.

Σχετικά τώρα με την θερμιώτικη γλωσσική παράδοση μιλούσαν στην ΚΥΘΝΟ ένα αρκετά ενδιαφέρον γλωσσικό ιδίωμα από άποψη γλωσσολογική και επιστημονική. Το γλωσσικό αυτό ιδίωμα είναι καταγεγραμμένο στα Λεξικογραφικά αρχεία του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Στο ιδίωμα αυτό υπήρχαν κατάλοιπα και ίχνη της Αττικής διαλέκτου, που μιλούσαν στην ΚΥΘΝΟ, στη διάρκεια των κλασικών χρόνων. Έχει όμως παράλληλα επηρεαστεί από Ενετικές και Αλβανικές γλωσσικές προσμείξεις, μια και οι Αλβανοί μεταφέρθηκαν στο νησί μας σαν άποικοι επί Τουρκοκρατίας για να αυξηθεί ο πληθυσμός του νησιού, που είχε ελατωθεί αρκετά εξαιτίας της πειρατείας.

Η προφορά και το λεξιλόγιο του Θερμιώτικου ιδιώματος έχουν και κρητικές επιρροές, μια και πολλοί Κρητικοί στη διάρκεια του Ενετο-Τουρκικού πολέμου κατέφυγαν στο νησί μας, για να βρουν καταφύγιο και μόνιμη εγκατάσταση.

Η Κύθνος όμως δεν ήκμασε μόνο στη διάρκεια της κλασικής εποχής, αλλά και πριν απ' αυτή. Πρώτοι κάτοικοι της ήταν οι Δρύοπες, που ήλθαν από την Φθιώτιδα και τη Θεσσαλία διωγμένοι από τους Δωριείς. Απ' αυτούς το χωριό μας ονομάστηκε ΔΡΥΟΠΙΔΑ.

Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι στα χρόνια του Μίνωα πέρασε κάτω από την Κρητική κατοχή.

Η ιστορία του νησιού μας φτάνει μέχρι την παλαιολιθική εποχή. Για τα αρχαιολογικά ίχνη αυτής της εποχής πάνω στο νησί μας έχει κάνει μια σημαντική εργασία ο Αμερικάνος Αρχαιολόγος KENETH HONEA.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΙΟΣ Φιλολόγος

Παιδική γιορτή

Την 20 Δεκεμβρίου 1987 ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30 θα γίνει στην Πατριωτική μας Στέγη η Παιδική Χριστουγεννιάτικη γιορτή με δώρα.

Σ' αυτή δικαιούνται να πάρουν μέρος όλα τα θερμιώτικα παιδιά ηλικίας από 3 έως και 12 ετών, τα οποία θα έχουν δηλώσει συμμετοχή μέχρι 11 Δεκεμβρίου 1987 ημέρα Παρασκευή.

Μετά από την ημερομηνία αυτή δεν θα γίνονται δεκτές νέες εγγραφές διότι χρειαζόμαστε χρόνο για την αγορά των δώρων.

Παρατηρήσαμε ότι πολλοί συμπατριώτες προσέρχονται στη γιορτή και ζητούν να παραλάβουν δώρα για παιδιά που έχουν δηλώσει αλλά απουσιάζουν ή φέρνουν τα παιδιά τους χωρίς να τα έχουν γράψει προηγουμένως.

Αυτό δεν πρέπει να γίνεται διότι ο σκοπός της γιορτής είναι να έρθουν τα παιδιά κοντά στον Σύνδεσμο να γνωριστούν μεταξύ τους να ζήσουν κατά κάποιο τρόπο έστω και λίγο σε θερμιώτικο περιβάλλον και φεύγοντας να έχουν κάποιο μικρό ενθύμιο από θερμιώτικα Συνδεσμικά χέρια.

Στην άλλη περίπτωση το μη εγγεγραμμένο παιδί που θα προσέλθει πιθανόν να μη πάρει δώρο, διότι δεν θα έχει προβλεφθεί γι' αυτό και να φύγει ταπεινομένο και στεναχωρημένο.

Παρακαλούμε λοιπόν σ' αυτά τα δυο σημεία να μας βοηθήσετε και να μας συμπαρασταθείτε.

Ευχές

Ο συμπατριώτης και αθρογράφος της εφημερίδας μας φιλόλογος κ. Μιχάλης Αν. Χίος ετοποθετήθη ως Καθηγητής στο Γυμνάσιο του νησιού μας.

Το Δ. Συμβούλιο τον συχαίρει και του εύχεται καλή επιτυχία στο έργο του και υγεία για να μεταδώσει στα θερμιώτικα παιδιά της θερμιώτικης ψυχής του την οποία τόσο έμπρακτα έχει δείξει με τις δημοσιευόμενες από χρόνια επιστημονικές μελέτες και έρευνες, σχετικά με την ιστορία του νησιού μας.

Πιστεύουμε ότι έστω και από την Κύθνο θα εξακολουθήσει να ευρίσκεται κοντά στην εφημερίδα μας η οποία και αυτή τον συχαίρει διά τον διορισμό του.

Δωρεές

Η Κα Ελένη Ν. Παπαμακαρίου εις μνήμη του συζύγου της και των γονέων της 1.000 δρχ

Ο κ. Γιάννης Κ. Γονίδης διά τον καθαρισμό της Κανάλας 1.000 δρχ.

Ο κ. Δημήτριος Φ. Βέρρος διά τον καθαρισμό της Κανάλας 1.000 δρχ.

Ο κ. Νικόλαος Κώνστας διά τον καθαρισμό της Κανάλας 1.000 δρχ.

Θυμάμαι και γράφω

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΝΤΗΣ - ΜΑΝΩΛΗΣ ΖΟΓΚΑΚΗΣ

Το ιστορικό μου αυτό σημειώ-
μα το αφιερώνω σε όλους και
όλες που φέρουν το επώνυμο
Ψαρρά και το επώνυμο Κοκκινο-
γέννη.

Σήμερα πάλι η θύμηση
μιλεί για περασμένα
λες και ζητούν μνημόσυνο
πρόσωπα αγαπημένα.

Το τετράστιχο αυτό τότε γρά-
φει ο ΜΑΝ — ΜΑΝ, μνημόσυνο
ζητάει κι' ο αξέχαστος φίλος μου
και συνεργάτης μου.

Πριν ακριβώς 120 χρόνια (Α-
πρίλης του 1867) πατούσε το πό-
δι του στην πατρίδα μας ο Δη-
μήτρης Κουντής Υδραίος την κα-
ταγωγή. Ήταν τεχνίτης καλλιτέ-
χνης οικοδόμος ειδικευμένος στην
κατασκευή εκκλησιών. Τον έφε-
ραν στα Θεμιά οι ξενιτεμένοι
τότε Δρυοπιδείς αγγειοπλάστες το
επάγγελμα (Γεώργ. ή Γιωργίτης
Λεβαντής, Νικόλ. ή Κολίας Λε-
βαντής Στεφανής Μπουρίτης ή
Τζωρτζάκης Μπουρίτης, Δημήτρ.
Λυμπέρη Λαρεντζάκης, Αντών.
Βρεϊτός, Σταμάτης Παπαγεωρ-
γίου, Πιπεράκης Παπαμακάριος,
Δημήτρ. Ιωάν. Λαρεντζάκης και
ο μάστοράς των και δάσκαλός
των Δημήτρ. Σαρρής από τη Σκύ-
ρο) με ερανικές μεταξύ των δα-
πάνες και φροντίδες σε υλικά για
να αναλάβει το κτίσιμο του Ιε-
ρού Ναού της Παναγίας Κανά-
λας και των άλλων πρώτων οικο-
δομημάτων.

Ο εικοσιπεντάχρονος τότε Δη-
μήτρης Κουντής μετά την εργα-
σία του κατέβαινε στα βράχια
και ικανοποιούσε την αδυναμία
του ψαρεύοντας με τα μέσα της
εποχής εκείνης. Ο παρακολουθών
τις εργασίες του ιερού ναού ιε-
ρείς Ιωάννης Μακάριος (ο θρυ-
λικός Παπαγιάννης) μαζί με το
βοηθό του Κουντή (οικοδόμος κι'
αυτός) Μανώλη Ζογκάκη του κόλ-
λησαν το παρατσούκλι, ο Δημή-
τρης ο Ψαρράς και έτσι τον έλε-
γαν όλοι οι πατριώτες μας τότε
και από Δημήτρης Κουντής έγινε
Δημήτρης Ψαρράς.

Ο λεβέντης Δημήτρης Κουντής
αγάπησε και παντρεύτηκε την πα-
τριώτισσά μας Μαρία Γκούμα κι
έτσι από Υδραίος έγινε Θεμιώ-
της. Απέκτησε τέσσερα παιδιά
τρία αγόρια κι' ένα κορίτσι το
Γιώργη, το Στεφάνη, το Μανώ-
λα και την Ελένη.

Ο Γιώργης ασχολήθηκε μόνο με
το ψάρεμα ενώ οι άλλοι δύο α-
τρόμητοι θαλασσοπόροι και ιδιαι-
τερα ο Μανώλης πήγαιναν μέχρι
τα παράλια της Μικράς Ασίας και
με τα κατορθώματά τους και με
την πλημμυριά τους ενώ έφευ-

γαν από τα Θεμιά με μια ικρή
δάγκια γύριζαν πίσω με μεγάλο
καίκι φορτωμένο με κοντραμπά-
τα Τούρκικης προελεύσεως. Η
Ελένη παντρεύτηκε ένα χηρεμένο
πατριώτη μας τον Αντώνη Παπα-
γεωργίου και έκανε δυό αγόρια
το Δημήτρη και το Μανώλη (και
επειδή ήταν Μαμή τους έδω-
λαν το παρατσούκλι ο Δημήτρης
και ο Μανώλης της Μαμής), έ-
κανε και δυό κορίτσια την Ευγε-
νία και τη Μαρία. Ο άντρας της
από τον πρώτο του γάμο είχε
τρία παιδιά τον Τζάννη, τον Νι-
κόλ τον Εύζωνα και τη Φλουρή.

Ο Κουντής συνέχιζε τις οικο-
δομικές εργασίες και σαν καλλι-
τέχνης οικοδόμος ειδικευμένος
στην κατασκευή εκκλησιών κατα-
σκεύασε και άλλες εκκλησίες τον
Άγιος Γεώργιος στο Κάστρο,
στη Χώρα και επισκεύασε με σχε-
τική αρχαιοπρέπεια την Παναγία
του Νίκους και το Ναό του Μο-
ναστηριού των Ταξιάρχων στο
Βελίδι. Ο μεγάλος Θεμιώτης
καλλιτέχνης ξυλογλύπτης Δομένι-
κος από τη Χώρα έτρεφε μεγάλη
αγάπη και εκτίμηση στον Κουν-
τή που τον είχε γνωρίσει από την
Κανάλα όταν έφτιαχνε κι' εκείνος
ο Δομένικος το ξυλόγλυπτο τέμ-
πλο του Ιερού Ναού της Κανά-
λας με δαπάνη του Ιερέως Ιωάν.
Μακαρίου (Παπαγιάννη).

Ο Δημήτρης Κουντής είχε συ-
μπαθήσει πολύ το βοηθό του οικο-

δόμο Μανώλη Ζογκάκη, η κατα-
γωγή του ήταν από την Κρήτη,
ήταν ανύπαντρος, είχε άλλα δύο
αδέρφια παντρεμένα, τα χωράφια
τους κι γενικά η β' ολή τους ή-
ταν στο Ζογκάκη και από αυτούς
η τοποθεσία μέχρι σήμερα λέγε-
ται Ζογκάκη. Ήταν αδελφός της
μητέρας των αιμνήστων αδελφών
Ιωάννου, Δημητρίου και Μανώλη
Μιχαήλ Κοκκινογέννη και της α-
δελφής των Καλλιτσας Δημητ-
ρ. Φίλιππα (Τζεννού). Οι εργασίες
του Ιερού Ναού της Κανάλας ή-
ταν στο τερματισμό τους, την 1η
Φεβρουαρίου του 1970 ο Κουντής
με το Ζογκάκη τοποθετούσαν τα
κεραμίδια της στέγης, ο Ζογκά-
κης έχασε την ισορροπία του και
έπεσε από τη στέγη και τραυμα-
τίστηκε βαρειαί.

Ο Παπα - Γιάννης έσπευσε στη
Δρυοπίδα και έφερε επείγοντως
τον Τζιιώτικη καταγωγής εμπει-
ρικό γιατρό Γιάννη Μπερκέτη, ο
γιατρός είπε να μη μετακινηθεί
γιατί μετά από λίγες ώρες θα ε-
πήρχετο το μοιραίο και να τον
ανέβασαν στη Δρυοπίδα για την
ταφή του. Ο Ζογκάκης μετά από
τους φρικτούς του πόνους περιέ-
πεσε σε λήθαργο, κοντά του έσπευ-
σαν τα αδέρφια του και η γρηά
μητέρα του.

Την επομένη το γλυποχώραμα
της 2ας Φεβρουαρίου ο μελοθά-
νατος Ζογκάκης ξύπνησε, πετά-
χτηκε όρθιος τέντωσε τα χέρια

του πήρε μια βαθειά εισπνοή και
σαν να μην είχε συμβεί τίποτε.
(Οι παρευρισκόμενοι και παραο-
λουθώντας τις κινήσεις του συγ-
γενείς του, με δέος εσταυροκο-
πούντο προ της εικόνας της Πα-
ναγίας) επήγε εκεί που είχε κρε-
μάσει τη καρβατίτσα του, έφαγε
και μόλις έφεξε καλά ανέθηκε
πάλι στη στέγη του ιερού ναού
για να τελειώσει την εργασία του.

Μετά τη λειτουργία της εορτής
της Υπαπαντής του Χριστού, όλοι
οι τότε ιερείς και όλοι σχεδόν οι
κάτοικοι της Δρυοπίδας κατέβη-
καν στην Κανάλα για να παρα-
στούν στη δέηση για το μεγάλο
ΘΑΥΜΑ.

Από τότε και συγκεκριμένα α-
πό το έτος 1874 οι τότε οικοδό-
μοι πατριώτες μας του χωριού,
της Αθήνας και του Πειραιά δι'
εράνου των κατασκεύασαν την ε-
κόνα της Υπαπαντής με καλλιτε-
χνικό εικονοστάσιο την ετοποθέ-
τησαν όπου και σήμερα βρίσκεται
(αριστερά του Ιερού Ναού της
Κανάλας) έκτισαν και δύο δωμά-
τια απέναντι από την εκκλησία
και μνημονες του μεγάλου θαύμα-
τος προς τον συνάδελφόν τους
Μανώλη Ζογκάκη εθέσπισαν την
πανήγυρην της Υπαπαντής του
Χριστού (Φλεβαριάτισσας) και
η οποία συνεχίζεται μέχρι ση-
μερα.

ΓΙΑΝ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΑΚΗΣ

Διάφορα Συνδεσμικά νέα

Φοβερή η κατάσταση που εδη-
μιουργήθη κατά τον χρόνο του
μεγάλου καύσωνος. Οι βόρειοι
θερμοί άνεμοι ανέβασαν την θερ-
μοκρασία σε υψηλά επίπεδα και
στα Θεμιά έφθασε τους 42 βα-
θμούς.

Η ατμόσφαιρα είχε γίνει απο-
πνικτική και το μόνο μας κατα-
φύγιο ήταν η θάλασσα. Από πλευ-
ράς θερμοπληξίας παρατηρήθηκαν
αρκετά ελαφρά περιστατικά, εκτός
ενός σοβαρότερου το οποίον ευ-
τυχώς δεν είχε μοιραίες συνέ-
πειες.

— ★ —

Η κίνηση στο νησί μας ήταν
αρκετά μεγάλη. Όπως διαπιστώ-
σαμε τα ενοικιαζόμενα δωμάτια
είχαν πληρότητα μέχρι τέλους Αυ-
γούστου.

— ★ —

Στις 19.9.1987 επιστράφη το κυ-
νήγι στο νησί. Από την προηγου-
μένη άρχισαν να καταφθάνουν κα-
ραβάνια κυνηγών από τον Πει-

ραιά — Λαύριο και Σύρα.

Εμείς επ' αυτού εκφράζουμε
τη λύπη μας διότι οι αρμόδιες
αρχές χωρίς να λάβουν υπ' όψιν
τους τις εισηγήσεις της Κοινό-
τητός μας αλλά και τον περιορι-
σμό που παρατηρείται τα τελευ-
ταία χρόνια στον πληθυσμό των
περιωτών φίλων του νησιού μας
έδωσαν την ευκαιρία στους ένο-
πλους επιδρομείς να εξαφανίσουν
και τις τελευταίες εναπομένουσες
πέρδικες και κατσουρέλλες.

Δεν νομίζουμε ότι αυτό έγινε
για να τονωθεί ο τουρισμός, διό-
τι όπως παρατηρήσαμε οι περισ-
σότεροι διανυκτέρευσα στα βρά-
χια και πολύ λίγοι πλησίασαν τα
εστιατόρια ή λοιπά καταστήματα.

— ★ —

Από νερό νομίζουμε ότι τα πή-
γαμε πολύ καλά.

Οι λεύκες για το χωριό — το
καράβι και το αρτεσιανό για το
Μέριχα και το Συνδεσμικό πηγά-
δι για την Κανάλα με τις άοκνες

φροντίδες των αρμοδίων μας επέ-
τρεψαν να περάσουμε το καλοκαί-
ρι χωρίς πολλές ταλαιπωρίες.

Σχετικά με το νερό της Ταρτα-
λιάς το οποίον εφέτος ήταν πά-
ρα πολύ λίγο (μόλις 2—3 μ3 το
24ωρο) είχαμε την ατυχία να αν-
τιμετωπίσουμε τον ετοιμολισμό
συμπατριώτη μας ο οποίος εν μέ-
σω του καλοκαιριού θεώρησε ότι
ήταν προτιμότερο να το χρησιμο-
ποιεί δια τα ζώα του κατά απο-
κλειστικότητα και όχι να το πι-
νουν οι συμπατριώτες του.

Ο κύριος αυτός επί 20ήμερον
διέκοψε την ροή του νερού προς
την κυρία δεξαμενή και με λάστι-
χα επί πλέον των ανωτέρω γέμι-
ξε δική του δεξαμενή ή έριχνε
μπετά ή το άφηνε να τρέχει στο
χωράφι του άσκοπα.

Επ' του θέματος θα επανέλ-
θουμε.

Επί του προκειμένου τον λόγο
έχει η Κοινότητα από την οποία
περιμένουμε ενέργειες προς κολα-
σμόν τούτου.

Αναφορά στο Κυθνιακό Δημοτικό Τραγούρι ΔΥΟ ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΛΟΓΕΣ

Το 1980, τελειόφοιτος πια της Φιλοσοφικής με έστειλε η Φιλοσοφική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Κύθνο, για να καταγράψω τον παραδοσιακό τρόπο ζωής των ντόπιων κατοίκων. Πράγματι μετά από κοπιαστική εργασία καταγράφηκαν τα ήθη και τα έθιμα της Κύθνου, τα δημοτικά της τραγούδια και γενικά κάθε λαογραφικό στοιχείο, που είχε σχέση με το νησί. Μέσα στη συλλογή των δημοτικών τραγουδιών της Κύθνου περιέχονται και δύο παραλογές.

Το πρώτο τραγούδι έχει τίτλο «Η μάν η φόνισσα» και το δεύτερο «Η Ερηνούλα η μικροπαντρεμένη». Οι δύο αυτές παραλογές παρουσιάζονται παρακάτω:

A. Η ΜΑΝ Η ΦΟΝΙΣΣΑ

Ένα Κωστάκη κίνησε να πάει στο κυνήγι.

Στο δρόμο που επήλανε, στο δρόμο που πηαίνει του πάντηξε*1) η μάννα του με δέκα παλληκάρια.

— Έννοια σου μάννα μ' έννοια σου και θα σε μαρτυρήσω το θράδυ στον πατέρα μου θα σε ξομολογήσω*2).

— Μα τί 'δες βρε και τί θα πεις και τί θα μαρτυρήσεις, το θράδυ στον πατέρα σου θα με ξομολογήσεις; Παίρνει το κοφτερό σπαθί, στην κάμαρα το πάει, βγάζει το συκωτάκι του στα μάγαιρα το πάει κι ο μάγειρας το γνώρισε πως ήταν του Κωστάκη. Τρία νερά το έπλυνε και τρία το ξεπλένει. Το θράδυ ήρχε ο πατέρας του με τρία αρνιά στον ώμο, Το ένα το καλλίτερο ήτανε του Κωστάκη.

— Γυναίκα πού 'ναι το παιδί, που είναι το Κωστάκη;

— Το έλousα, το χτένισα και στη γιαγιά του πάει.

Βαρεί βιτσιά τ' αλόου του*3), στη μάννα του πηαίνει.

— Μάννα που είναι το παιδί που είναι το Κωστάκη;

— Έχω τρεις μέρες να το δω και τρεις να το φιλήσω, αν δε το δω και σήμερα παδά*4) θα ξεψυχήσω.

Βαρεί, βιτσιά τ' αλόου του στο σπίτι του πηαίνει.

— Γυναίκα πού 'ναι το παιδί, που είναι το Κωστάκη;

— Το έλousα, το χτένισα και στο σχολειό του πάει

Βαρεί βιτσιά τ' αλόου του και στο σχολειό του πάει

— Δάσκαλε πού 'ναι το παιδί, που είναι το Κωστάκη;

— Έχω τρεις μέρες να το δω και τρεις να το διαβάσω, αν δε το δω και σήμερα, απ' το νου μου θα το χάσω Βαρεί βιτσιά τ' αλόου του, στο σπίτι του πηαίνει.

— Γυναίκα πού 'ναι το παιδί, που είναι το Κωστάκη;

— Κάτσε να φας, κάτσε να πεις και όπου κι αν είναι θά 'ρθη. Πρώτη μπαουκιά που έπιασε αυτό του πιλοήστη*5)

— Αν είσαι Τσούρκος φάε με, Ρωμιός για καταπιέ με αν είσαι και πατέρας μου, σκύψε και φίλησέ με. 'πο τα μαλλιά την άρπαξε, στο μύλο τήνε πάει.

— Άλεσε μύλο μ' άλεσε γαδουρινό κεφάλι, για να τ' ακούσει το χωριό, να μη το κάνει άλλη.

B. Η ΕΡΗΝΟΥΛΑ Η ΜΙΚΡΟΠΑΝΤΡΕΜΕΝΗ

Η Ερηνούλα η μικρή, η μικροπαντρεμένη βγήκε και καυχήθηκε, πως χάρος δε τη παίρνει, γιατί είν' τα σπίτια της ψηλά κι ο άντρας της παλληκάρι. Κι ο Χάρος όντας*6) τ' άκουσε, πολύ του κακοφάνη, πήε*7) και την αγγέλωσε*8) απάνω στο κεφάλι.

Εμπαινοδγαίναν οι γιατροί, τίποτα δε τη κάναν, μπαινοδγαίνε κι η μάννα τη με τα μαλλιά στα χέρια

— Μάννα σαν έρχει*9) ο Κωσταντής θάρτου*10) φαί να φάει, στρώσ' του τραπέζι θλιβερό, δόστου πετσέτα μαύρη κι αν σ' αρωτήσεται*11) ο Κωστής μεριά του Αη-Γιάννη.

Βλέπει σταυρό στην πόρτα του, φανάρι στην αυλή του.

— Για πεθερός μου πέθανε, για η δόλια πεθερά μου, για 'πο τα κουνιαδάκια μου κανένα σκοτώθη.

Ρίχνει μια θάρκα στο γιαλό και βγαίνει σ' ένα βράχο, παίρνει το δρόμο ανέβαινε, βρίσκει ένα γεροντάκι.

— Ωρα καλή σου γέροντα — καλώς το παλληκάρι.

— Παρακαλώ σου γέροντα παιανού 'ναι αυτό το μνήμα;

— Τση Ερηνούλας τση μικρής, τση μικροπαντρεμένης, που βγήκε και καυχήθηκε, πως Χάρος δε τη παίρνει,

για τί είν' τα σπίτια της ψηλά κι ο άντρας της παλληκάρι. Κι ο Χάρος όντας τ' άκουσε, πολύ του κακοφάνη, επήε και την αγγέλωσε απάνω στο κεφάλι.

— Σκάφτο φαρδύ, σκάφτο μακρύ, σκάφτο για δυο νομάτους*13).

Βγάζει το σουγιαδάκι του απ' τ' αργυροθηκάρι στον ουρανό το πέταξε και στην καρδιά του πάει.

Για να εξασφαλιστεί η γνησιότητα των δύο αυτών δημοτικών τραγουδιών αναφέρω, ότι ο «πληροφοριοδότης» μου είναι άτομο, που ελάχιστα έχει ξήσει έξω από το νησί και επομένως δεν έχει αστικοποιηθεί. Βρίσκεται ήδη σε μεγάλη ηλικία και ξει ακόμα παραδοσιακά. Σιγουρευτήρια όμως περισσότερο για τη γνησιότητα αυτών των τραγουδιών, όταν έπεσε στα χέρια μου το βιβλίο του Ν. Γ. Πολίτη «εκλογαί από τα τραγούδια του Ελληνικού λαού*14»). Συγκεκριμένα στο υπ' αριθμόν 91 τραγούδι της συλλογής του Ν. Γ. Πολίτη στη σελίδα 137 υπάρχει μια παραλογή, που είναι παραλλαγή της πρώτης, η οποία αναφέρεται σ' αυτή την εργασία. Πρόπει εδώ να σημειώσω, ότι στην παραλογή που κατέγραψα εγώ, δεν μου δόθηκε δέβαλα ο τίτλος. Τοποθέτησα τον τίτλο, αφού τον πήρα δανεικό από την παραλογή του Ν. Γ. Πολίτη.

Η παραλογή της δικής μου συλλογής έχει φοβερές ομοιότητες μ' εκείνη του Πολίτη. Αρχικά ο κεντρικός νοηματικός πυρήνας είναι ο ίδιος. Υπάρχει μόνο διαφορά στην ποσότητα των στίχων. Η συλλογή όμως του Ν.Γ. Πολίτη δεν περιέχει δημοτικά τραγούδια, όπως «Ερηνούλα η μικροπαντρεμένη». Με άλλα λόγια παραλλαγή της «Ερηνούλας» δεν υπάρχει στον Πολίτη.

Ας αναφερθούμε τώρα στις αποδείξεις που μας έπεισαν, ότι τα δύο αυτά Κυθνιακά τραγούδια πρέπει να ενταχθούν στο χώρο των «παραλογών».

Τα Ελληνικά δημοτικά τραγούδια τα χωρίζουμε σε τρεις κύκλους*15*):

α. σ' αυτά που αναφέρονται σε θρύλους, στοιχειά, δράκοντες, εξαφανίσεις, αναγνωρίσεις κ.λ.π. και ονομάζονται «παραλογές»

β. σ' αυτά που έχουν φανερό ιστορικό χαρακτήρα ή ιστορική προέλευση (ακριτικά, ιστορικά, κλέφτικα) και

γ. σ' αυτά που αναφέρονται σε διάφορες εκδηλώσεις της ζωής (τραγούδια της αγάπης, νυφιάτικα, ναυνοήματα κ.λ.π.).

Οι παραλογές είναι πολύστιχα αφηγηματικά τραγούδια. Έχουν μια ομοιότητα με τα ακριτικά τραγούδια, γιατί μοιάζουν με μικρά

έπη. Με τη διαφορά όμως ότι οι παραλογές δεν εξυμνούν ηρωικά κατορθώματα, όπως συμβαίνει με τα ακριτικά τραγούδια, αλλά αφηγούνται τις δραματικές περιπτώσεις της ανθρώπινης ζωής με τον τρόπο των παραμυθιών.

Ο Κ. Θ. Δημαράς παρατηρεί σχετικά ότι, «θα μπορούσε κανείς να πει ότι μοιάζουν σαν μια τεχνικά καμωμένη περίληψη ενός παραμυθιού, συχνά δραματικού, θα μείνη σε στίχους».

Κυρίως οι υποθέσεις των παραλογών αντλούνται από αρχαίους μύθους, νεότερες παραδόσεις. Δεισιδαιμονίες, από περιστατικά της κοινωνικής ζωής, δηλ. από κοινωνικά γεγονότα δραματικά και φοβερά*16*).

Πράγματι αν επιστρέψουμε στις δύο παραλογές μας θα διαπιστώσουμε πράγματι ότι το περιεχόμενό τους έχει σχέση με δραματικά περιστατικά της κοινωνικής ζωής και ότι ενυπάρχουν σ' αυτές σπέρματα αρχαίων Ελληνικών μύθων. Το άγριο άσμα για το έγκλημα της παιδοκτονίας μητέρας απαρτίζεται από μυθολογικά στοιχεία, που ανευρίσκονται και σε αρχαίους ελληνικούς μύθους και σε τραγούδια και παραμύθια διαφόρων ευρωπαϊκών και ασιατικών λαών. Γυναίκες, σύμφωνα με ελληνικούς μύθους προσφέρουν για φαγητό στους συζύγους τους ακρέατα των παιδιών τους (Πρόκνη — Τηρέυς, Αηδών — Πολύτεχνος).

Εξάλλου στο δημοτικό τραγούδι της «Ερηνούλας της μικροπαντρεμένης» εύκολα μπορεί να διαπιστωθεί η αρχαιοελληνική «ύβρις». Κανείς τελικά δεν μπορεί να τα βάλει με το θέλο θέλημα, κανείς δεν μπορεί να βγει νικήτης στην αναμέτρησή του με ανώτερες δυνάμεις. Και η «Ερηνούλα» πληρώνει τελικά αυτή της την «ύβριν» και την αλαζονεία.

Σήμερα, δυστυχώς, δεν δημιουργούνται πια δημοτικά τραγούδια. Έσθθησαν μαζί με τις κλειστές κοινωνίες, που ευνοούσαν τη γέννησή τους. Στον Κυθνιακό ιδιαίτερα χώρο έχουν αρχίσει να ξεχνιούνται τραγούδια, που δεν είναι χορευτικά, όπως είναι

(Συνέχεια στη 10η σελίδα)

Εκδρομή του Συνδέσμου

Την Κυριακή 8 Νοεμβρίου θα γίνει ημερήσια εκδρομή στο ΑΣΤΡΟΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ και Ιερά Μονή ΛΟΥΚΟΥΣ με Πούλμαν.

Το αντίτιμον καθορίσθη στην τιμή των 500 δραχμών (όσο δηλαδή θέλει το πούλμαν).

Οι επιθυμούντες να συμμετάσχουν να το δηλώσουν στο Γραφείο του Συνδέσμου έως τις 6.11.87 και ώρα 9 το βράδυ.

Αναχώρηση στις 08.00 (το πρωί) από την Πατριωτική Στέγη (Αιγάλεω).

Λάθος

Λάθος μου ήταν, που έμεινα στα
θένα
λάθος και η Ζωή μακριά από σένα
μικρή αγαπημένη μου Πατρίδα
η πια χρυσή του βίου μου σελίδα.

Λάθος μου ήταν, δεν το
στοχάστηκα
και σαν τη Μύγα στο Μέλι
πιάστηκα
τώρα θυμάμαι και νοσταλγώ
κανείς δεν εύτεξε, μόνον εγώ.

Τα χρόνια που έζησα κοντά σου
στην όμορφη εκείνη γειτονιά σου
σημάδεψαν για πάντα τη Ζωή μου
κι' έμειναν, ηγλυκειά
ανάμνησής μου.

Τι κι αν στα Ξένα βιω και Ζήσομαι
στον λογισμό μου κοντά σου
βρίσκομαι
όμως διασπάζω και να το πω
μήπως, γεννήθηκα, να σ' αγαπώ;

Ότι αγάπησα στον κόσμο έχασα
ακόμη και τα όνειρα που έπlassa
ήταν ελπίδα και προσδοκία
κι' όμως κατέληξαν σε ουτοπία.
Μήπως η μοίρα με κατατρέπει
και για το λάθος μου σκλάβο της
μέχης;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΙΛΙΠΠΑΣ

του Πατέστου που Ορφανού

Υ.Γ. Σ' όλον τον κόσμο
σ' όλη την πλάση
κι' όπου ο νούς μας μποσέρν να
φτάσει
καθ' ένας έχει κρυφόν ελπίδα
και νοσταλγία για την πατρίδα.

Κολυμβητικοί αγώνες

Στις 14 Αυγούστου το πρωί όπως έχει καθιερωθεί από χρόνια έγιναν οι ετήσιοι κολυμβητικοί αγώνες του Συνδέσμου μας στο γραφικό και τόσο προσφιλές σε όλους μας αμμουδάκι.

Η προετοιμασία και ο στολισμός της περιοχής έγινε από τον ακούραστο και λάτρη των θερμιών συμπατριώτη μας Τάκη Γ. Γονίδη ο οποίος κάθε χρόνο φροντίζει με προσωπική εργασία και έξοδα να δίνει στη περιοχή πανηγυρικό χαρακτήρα.

Η συμμετοχή ήταν και πάλι αρκετά μεγάλη από κορίτσια και αγόρια σχετικά μικρής ηλικίας (από 3 έως 13 ετών).

Τα μεγαλύτερα δελφίνια μας διά λόγους που δεν γνωρίζουμε δεν συμμετέχουν τα τελευταία χρόνια.

Εμείς με πολύ χαρά θα θέλαμε να προσέρχονται διδόντες με την παρουσία τους περισσότερη χάρη και λαμπρότητα στην αθλητική αυτή καθαρά θερμιώτικη εκδήλωση.

Οι τρεις πρώτοι νικητές κάθε διαδρομής έλαβαν αναμνηστικό δίπλωμα και αντίστοιχο μετάλλιο.

Νικητές εκάστης διαδρομής ήταν:

Ν ή π ι α:

1. Σαμόλης Τάκης
2. Ζερβάκη Εστίνα
3. Γονίδης Νίκος

Κ ο ρ ί τ σ ι α:

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α'

Γκέργκη Ελευθερία
Μαστρογιάννη Μαρία
Μπουρνέλη Μαρία

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β'

Βιτάλη Μαργαρίτα
Φίλιππα Μαρία
Μπουρίτη Μαρίνα

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ'

Γονιδάκη Ματίνα
Κώνστα Ελπίδα
Λιδάνη Ελένη

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ'

Γαβαλά βαρβάρα
Γονίδη Βικτωρία
Καστροπούλου Καίτη

Α γ ό ρ ι α:

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Α'

Κώνστας Δημήτριος
Ζαμπέτας Μιχάλης
Καμπούρης Κυριάκος

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Β'

Δεληλάμπρου Ανδρόνικος
Γονιδάκης Παύλος
Λουκάκης Νίκος

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Γ'

Σαμόλης Σπύρος
Κυριακόπουλος Δημήτρης
Γονίδης Αντώνης

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Δ'

Μιχαηλίδης Περικλής
Κολάρος Δημήτρης
Γαρδέρης Φραγκίσκος

ΔΙΑΔΡΟΜΗ Ε'

Στυλιανουδάκης Χριστόφορος
Γονίδης Δημήτριος
Γονίδης Νίκος

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤ'

Καρανάσος Γεώργιος
Λιδάνης Μιχάλης
Μαστρογιάννης Παναγιώτης

Δuo θερμιώτικες παραλογές

(Συνέχεια από την 9η σελίδα)

τα τραγούδια «του τραπεζιού», της «τάβλας» δηλαδή και οι παραλογές. Συχνά μάλιστα το τραγούδι το δημοτικό είναι επηρεασμένο από μεταγενέστερα αστικά κυρίως στοιχεία. Γι' αυτό το λόγο ο λαογράφος που ενδιαφέρεται να καταγράψει τη λαϊκή μουσική μας παράδοση θα πρέπει να προσέξει πολύ στην επιλογή των πληροφοριοδοτών του.

MIX. ANT. XIOS
Φιλολόγος

1. τον συνάντησε
2. μαρτυρήσω
3. αλόγου του
4. εδώ

5. απολογήθηκε, μίλησε

6. όταν

7. πήγε

8. κτίστηκε

9. έλθει

10. βάλε του

11. ερωτήσει

12. φάνηκε

13. άτομα

14. «Εκλογαί από τα τραγούδια του Ελληνικού λαού» του Ν. Γ. Πολίτη, έκδοση έβδομη, εκδόσεις Ε. Γ. ΒΑΓΙΟΝΑΚΗ

15. «ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ» Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, σελ. 9—10.

16. «ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ», Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, σελ. 9—10.

Τραγικό δυστύχημα στο Μέριχα

Την Κυριακή 23)8 το πρωί και ενώ το φορτηγό αυτοκίνητο του Γεωρ. Δ. Γονιδάκη έκανε όπισθεν να ξεφορτώσει τσιμέντα στη λάντζα του Μανώλη Ντίνου Ψαρρά 45 χρονών, από κακή συννερόση έπεσε στη θάλασσα στον ισληό μώλο του Μέρικα και καταπλάκωσε σκοτώνοντας τον άτυχο Μανώλα που επέβαινε στην λάντζα.

Ο Δημ. Γκούμας 25 χρονών που ήταν και αυτός στην λάντζα αντελήφθη την πτώση του φορτηγού και σώθηκε πηδώντας στην θάλασσα.

Η κηδεία του Μανώλα έγινε το απόγευμα της ίδιας μέρας με την συμμετοχή όλων των κατοίκων του χωριού και μεγάλης μερίδας της Χώρας γιατί ο αδικοχαμένος Μανώλας έχαιρε μεγάλης εκτίμησης και όλοι κλάψανε τον τραγικό θάνατό του αφήνοντας γυναίκα και δύο παιδιά.

Στις οικιογένειες του θύματος που τόσο σκληρά δοκιμάσθηκαν τα «Θερμιώτικα Νέα» εύχονται θερμά συλλυπητήρια και κάθε παρηγοριά.

Πολιτιστικά

Στις 24 Ιουνίου ο Δήμος Νέας Ερυθραίας διοργάνωσε εκδήλωση με την παρουσίαση ελληνικών παραδοσιακών χορών.

Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν και Θερμιώτικοι σκοποί και τραγούδια, την επιμέλεια των οποίων είχε ο Δημήτρης Βρεττού Μαρτίνο.

Έπαιξαν οι μουσικοί:

Ζαφείρης Γονιδάκης (βιολί)

Γιώργος Παπαϊωάννου (λαούτο).

Τραγούδησε ο Μανώλης Γονίδης (του Μανωλάκου), και συμμετείχαν τα χορευτικά ζευγάρια:

Δημήτρης Βρεττού Μαρτίνο — Μαρία Εμμ. Γονίδη.

Δημήτρης Ιω. Βιτάλης — Άννα Γεωργ. Ζαμπέτα.

Γιάννης Κων. Γονίδης — Άννα Ιω. Γονίδη.

Μανώλης Γεωρ. Φιλιππαίος — Ελένη Εμμ. Φιλιππαίου.